

SLOVO ÚVODEM...

I když v soutěži Chomutovský kalamář nejde o čísla, ale o to dát regionálním autorům šanci pochlubit se literární tvorbou a poměřit její kvalitu s ostatními, organizátorky Zdeňka Doležalová a Marie Mojžíková každý rok pár čísel přece jen doplňují do takové malé tabulky. A ta jim letos prozradila kulatý celkový počet účastníků. Možná tomu ani nebudete věřit, ale do dvanácti ročníků se zapojilo už rovných pět set místních spisovatelů. Letos jich bylo třiačtyřicet a porotě předložili k posouzení sedmdesát povídek, mikropovídek a básní. Potěšitelné je, že soutěž tentokrát oslovila celou dvacítku mladých autorů a že se mezi účastníky do devatenácti let objevila a hned i "zabodovala" úplně nová jména. Mezi soutěžícími od dvaceti let věku se naopak mezi oceněnými objevují už poněkolidkaté titíž literáti. Opakované úspěchy pro ně mohou být pobídkou, aby zkusili štěstí také v jiných literárních soutěžích.

Almanach 12. ročníku přináší nejen práce vítězné, ale dává - jak velí tradice - nahlédnout do tvorby všech zúčastněných. Kdo by se chtěl začíst i do dílek sem nezařazených, bude mít opět příležitost na webu soutěže.

Soutěžícím i porotě děkuji za přízeň, kterou Chomutovskému kalamáři zachovávají. Všem přeji mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě.

**Tomáš SKŘIPSKÝ,
šéfredaktor týdeníku Nástup**

**Výsledková listina 12. ročníku literární soutěže
Chomutovský kalamář**

Kategorie 14 až 19 let

POEZIE

- 1. Lucie Zušťáková**
- 2. Jindřich Kraus**
- 3. Kristýna Jebavá**

PRÓZA

- 1. Eliška Konrádová**
- 2. Aneta Čermáková**
- 3. Petr Moschner**

Kategorie 20 a více let

POEZIE

- 1. Zuzana Vávrová**
- 2. Jiří Holeček**
- 3. Květa Kudláčková**

PRÓZA

- 1. Jana Podlisková
Tereza Plodková**
- 2. Jana Kandrová**
- 3. Libor Řezníček**

MIKROPOVÍDKA (bez rozdílu věku)

- 1. Eva Šamšulová**
- 2. Libor Řezníček**
- 3. Eva Čapková
Rudolf Koutenský**

Eliška KONRÁDOVÁ (15)

1. místo v kategorii Próza 14-19 let

HRA

Zahraješ si se mnou?

Ve velkém městě, v malém bytě, v prázdném pokoji. Ležela tam sama, na posteli pod dekou, rytmicky se zvedající a klesající pod taktovkou jejího dechu. Pobledlá tvář, vyhaslé oči, suché rty. Zmuchlané vlasy spleené smůlou, okousané nehty.

Co si mám s tebou zahrát?

Sedla si, opřela se o zeď. Rozklepaně a zmateně si přiložila ke rtům poslední cigaretu a škrtila zápalkou. Stejně jako vydechovaný kouř se její život, její sny, plazily kolem zdi ven oknem. Utíkaly jí, a i kdyby je dohonila, rozplynuly by se jí pod rukama. Opět si lehla, fascinována nápisem na zdi: život imituje umění. Ten, kdo ho napsal, ji opustil. Proč?

Je to hra, kterou slušně projedeš.

Jako malá se bála života, bála se smrti. Bála se světla, bála se tmy. Měla strach ze samoty, neměla ráda společnost. Nevěděla, jak se rozhodnout. Den či noc? Ticho, možná hluk? Přítel nebo přítelkyně? Bůh, Jim Morrison? Nechtěla se nic učit, chtěla vědět všechno. Chtěla žít spořádaně, vracející se domů nad ránem. To on jí pošeptal, jak žít.

A proč bych ji měla projet?

Pomalou se zvedla. Cítila každou kost, každý kloub v těle. Křičeli na ni, aby zůstala ležet. Ona na ně nedbala, nebylo to poprvé, co se vzepřela. Nesnesitelná bolest. Se semknutými víčky se šourala napříč pokojem. Zakopla o prázdnou skleněnou láhev, která se ihned proměnila v hromadu prázdných skleněných střepů. Krvavé stopy ji pronásledovaly až do koupelny, kde byl cíl její pouti po tom malém bytě ve velkém městě.

Protože má dost složitá pravidla.

Kamenná dlažba ji studila do bosých chodidel. Napustila vanu horkou vodou, její odraz v zrcadle se proměnil v rozmazanou siluetu. Pára byla všude, dusila ji. Svlékla svou kůži a vlezla do té odřené, plechové rakve bez víka. Prohlížela si svou schránku, nevěděla, co s ní počít. Zapálila si další poslední cigaretu. Proč už tu není? To bylo slibů, že ji nikdy neopustí. Silná slova od silné osobnosti s lehkými úmysly. Hrál si s ní. Něco spadlo na podlahu. Nedopalek.

Tak mě jí nauč.

Venku se začalo smrákat. Za chvíli viděla jen to šero. Vztáhla ruku k vypínači, žárovka zaprskala a po chvíli se rozblíkala. Ležela tam už dlouho, voda na ní umrzala, ale nebylo nikoho, koho by to zajímalo. Tak ta rozklepaná osůbka vylezla, a aniž by se omotala ručníkem, vyšla na balkón. Nikdo ji neviděl, neslyšel, necítil. Koukala se pod sebe a z výšky šesti pater si prohlížela všechny ty bloudící duše. Muž v klobouku na rohu ulice, kytku za zády, asi na někoho čeká. Čeká na něco. To muži dělávají. Stará harmonikářka vyhrává, plechovka před ní se plní mincemi. Přibyla i jedna od dívky, která na nikoho nečeká. Nečeká na nic. To dívky dělávají. Naučily se v rámci jakési sebeobranu nic neočekávat, byly by pak zbytečně zklamané.

Tak se podle mě řid'.

Vrátila se dovnitř, dveře nechala otevřené. Třetí poslední cigareta. Stála uprostřed pokoje a až teď si uvědomila, že nemá nic na sobě. Byla tak zmatená, tak ztracená, tak prázdná, že si dokonce nevšimla ani těch střepů, které se jí už podruhé zaryly do nohou. Podruhé do stejné řeky nevstoupíš.

A jakpak budu moc vyhrát, když budu krok za tebou?

Rozhodla se okamžitě.

Tuhle hru stejně nevyhraješ.

Rudé kapky vedoucí opět k zrcadlu v koupelně. Kouká na sebe a nemůže tomu uvěřit.

Proč ji nevyhraju? Co je to za hru? Hej, proč už neodpovídáš?

Lahvička s malými bílými kulatými vrahly bez chuti, bez zápachu, bez viny. Cítí, jak jí padají do žaludku. Světlo, vidí spoustu světla. Je jí líp. Je jí skvěle. Usne.

Našli ji tam jen pár dní, týdnů, možná i měsíc poté. Ležela tam, přes to všechno moc krásná.

Nekladla žádný odpor. Vypτάvali se jí, ale dostali z ní jen nepřítomný úsměv. Jako by věděla něco, co oni nikdy vědět nebudou. Jako by znala místo, na které nikdy nepřijdou. Jako by znala ten způsob. A na zrcadle rudý nápis: HRA JMÉNEM ŽIVOT.

Aneta ČERMÁKOVÁ (15)

2. místo v kategorii Próza 14-19 let

Opuštěná

Zaklonila se a vydechla. Slunce jí páliło na tváři a vítr si divoce pohrával s jejími dlouhými kaštanovými vlasy. Zrovna seděla na špičce malé výletní lodi a voda jí cákala na nohy, volně spuštěné po okraji. Usmívala se a zvedala ruce do vzduchu. Ale kdo mohl vědět, jak se cítila doopravdy? Osamělá, zraněná, zmatená. Zmítalo se v ní milión pocitů a přesto měla na tváři úsměv. A NIKDO v tu chvíli nevěděl, že právě možná odtikávají poslední minuty jejího krátkého života.

Patnáct let. Patnáct let chodila po světě bez toho, aby někam patřila. Bez toho, aby jí někdo měl rád. Už toho měla dost -- celé té přetvářky a falešných úsměvů. Každý den byla nucena se usmívat, aby zakryla slzy, které se jí draly do očí. Neměla nikoho. Nebyl tu nikdo, komu by se schoulila do náruče. Nikdo, kdo by jí pohladil po vlasech a řekl, že všechno bude zase dobré. Věřila by mu. Jenže komu, nebo čemu by mohla věřit, když neměla nic? Vůbec nic. Téměř cítila, jak se její srdce láme.

Slza jí stekla po tváři a smíchala se tak s kapkami slané mořské vody. Vzpomněla si na své rodiče. Je to už dávno, co zemřeli při autonehodě. V péči jí měla sobecká, arogantní teta. Na tenhle výlet jí vzala jen proto, aby jí měl kdo nosit pití a masírovat nohy. Nenáviděla ji. A přátel? Vždyť vlastně ani žádné neměla. Už si ani nevzpomínala, kdy se naposledy společně s někým zasmála. Byla SAMA. Na celém světě, v celém vesmíru... Byla úplně sama.

Vtom jí něco napadlo. Něco, co by jí pomohlo se už navždy zbavit toho závaží na srdci, které se stávalo den ode dne těžší a těžší. Otřela si slzy a sama pro sebe se pousmála. Postavila se na nohy a oklepala si ruce o dřínové kratásky. „Teď už to bude jenom dobré," zašeptala. Lehce se jí rozklepala kolena a zpotily se jí dlaně. Ani jednoho si ale nevšímala. Ujistila se, že v blízkosti nikdo není a ladně, ale opatrně se přehoupla přes zábradlí. Stála teď přímo v čele lodi, rukama se držela kovového zábradlí a bosýma nohama přešlapovala ne desetimetrovém okraji. Zhluboka se nadechla. Věděla, že teď se všechno změní. Že tohle je chvíle, která jí už navždy osvobodí od toho utrpení. TOHLE je její vysvobození. Uvnitř ní se něco pohnulo. Něco, co jí rozšířilo hřejivý pocit v blízkosti srdce. Jako by se znovu narodila. Cítila, jak jí prsty pomalu sklouzávají po hladkém kovovém povrchu. „Je to tu," pomyslela si. „Konečně volná." Už skoro! Za chvíli... už jen kousek... kousíček.

Najednou je uviděla! Své rodiče. Natahovali k ní prosebně ruce a plakali. Měla dokonce tušení, že na chvíli jejich pláč mohla i slyšet. Naříkali, prosili ji, ať to nedělá. Silně se jí zamotala hlava. Najednou věděla, že nesmí skočit. Prostě nemůže. Ne kvůli tomu, že by dostala strach. Ale kvůli jediným lidem, kteří jí kdy milovali. Kvůli lidem, kteří jí dali život. A že byli po smrti? No a co? To přece nic nemění na tom, že jí milují a že ona bezvýhradně miluje je. Její nohy najednou jako by její ani nebyly. Cítila, jak přelezla zábradlí. Plakala. Ani nevěděla proč. Neměla důvod. Byla smutná? Či snad šťastná? Bůh ví. Ale jedno je jisté. Ten den mohla odejít z tohoto světa nádherná mladá dívka, která měla celý život před sebou. A ten, kdo ji zachránil, nebyli ve skutečnosti její rodiče. Byla to ona sama, kdo se rozhodl. Objevila v sobě sílu. Překonalala tu bolest, hrdě zvedla hlavu a prostě se rozhodla. Největší váhu mají rozhodnutí, která vyjdou nikoliv z úst někoho jiného, ale z našeho vlastního srdce.

Petr MOSCHNER (19)

3. místo v kategorii Próza 14-19 let

Zrcadlení

Narodil jsem se do temnoty. Temnota je alespoň to jediné, co si z dětství pamatuji. A samotu, nesmím zapomenout na samotu. Prázdnost. Přirozeně nepotřebujete jíst ani pít, když nemáte chuť žít. Nač taky? Znáte ten zvuk naprostého ticha s pouhým šelestěním větru, šuměním vody, nádechy a výdechy? Já ne. Pouze vnitřní bezzvukný hlas narušoval mrtvolný rámus. Byl jsem já, mé myšlenky a vzduch. Zbytek světa tvořilo pouze okolí na dosah prstů. Čas pro mne neměl hodnotu. Bytí tvořila stálá, neustále se opakující nicotnost. Připadá vám to povědomé? Stereotyp všedního bytí. Otazník, ten nás vede kupředu. Toť naše spása a vaše zhouba. Objev otazníku -- had, jenž vylezl z díry -- zvěstuje příchod myšlení. Otázky neotravují myšlení. Myšlení je jed samotný.

Nestačila mi již omezenost mého vědomí, čímž se zrodil hlad -- hlad po vědění. Vnitřní nicota drásala stěny orgánů, toužila po naplnění. Započaly tak výpravy do „světa“. A zatímco nohy podkluzovaly na krvi sedřených kolen, mysl obdařila nespoutanost. „Neohlížet se na nečinné“ se stalo mým krokem. Uspokojení mi šlo naproti. S prvním, a zároveň největším, objevem -- svíce a zápalky, zdroje mé největší slasti a mého utrpení -- jsem dospěl.

Jediné škrtnutí zápalkou a vše bylo jinak, vše bylo jasné. Pohltila mne bílá tma, hřejivá, konejšivá, dionýská. Nechápal jsem ji, ale návrat se jevil bláhový. Toto prozření trvalo ovšem jen chvíli -- toť život zápalky. Svíce se tedy stala mou modlou. Ukojila hlad, ukázala mi svět. Jaký svět? Svět je místnost -- dole tvrdá, po stranách omezující a nahoře zrcadlící. Plápolající bojovník se množil odrazem a prosvětoval celou místnost. Tančil, měl radost ze života, a tudíž jsem započal tanec i já. Zdálo se, že zdroj světla je nahoře, byl ovšem v mých rukou.

Tato síla v dlaních dala vzniknout touze -- touze vládnout. Nečinní musí poznat můj úspěch. Musí poznat mne. Dřívější bláznovství se přetřansformovalo v dnešní elitářství. „Nejdříve ale poznej vše a až poté vládni. Nikdo tak nebude moci zpochybnit tvou velikost,“ pravila touha. Svaly na nohou mi již umožnily stát a objevovat rychleji. Rychlost, ta byla důležitá. Život svíce totiž odtékal rychleji než ten můj -- jaká to pochmurná myšlenka. „Nemohu již žít jako dřív, nechci!“ Vzpomínky na temnotu se staly černým zlatem vědomí. Sledoval jsem svět kolem. Hmat mi přišel příliš primitivní -- opovrhoval jsem jím! Záře mne již neoslňovala -- toužil jsem po ní! Vrchol, toť mé místo současné. A modla pode mnou.

Poslední kroky plápolajícího tanečníka zůstaly skryté v mém stínu. O to překvapivější byla náhlá tma. Přesvědčen o své velikosti jsem stál hrdě dál, avšak nicota zavelela návrat do mého nitra. „Zápalky, zbytky mé slávy!“ -- napovídal vnitřní hlas. Drobný záblesk naděje, jenž se díky zrcadlu zvětšil, ovšem stále pouhý fragment včerejška. Strach zplodil spásný plán: „Pokud rozzáříím dostatek zápalů na různých místech, modla se vrátí!“ Nazval bych jej během smrti. Počáteční entuziasmus pohasínal spolu se zápalkami a slábnoucím odrazem světla v zrcadle. Kroky přešly v plazení a plazení v naříkání. Modla byla pryč. Navrátila se nicotnost. Mé bytí, zborcené krví a vzpomínkami, se propadalo do hlubin. Vědomí existence zrcadla ovšem poskytovalo útočiště. Oči se upíraly nahoru. Veškeré myšlení ustalo a přešlo v bezmyšlenkovité opakování jediné prosby. Prosby návratu.

Tedy se zrcadlo stalo bohem.

Pavla RYJÁČKOVÁ (15)

Pýcha a pád

Měla vše, na co si jen vzpomněla. Luxusní oblečení, obdiv svých spolužaček a značkovou kosmetiku, která jen podtrhávala její krásný obličej. Myslela si, že má skutečně vše, až do doby, než o to „vše“ přišla.

Byla to krásná, bezstarostná dívka, plná humoru a energie. Věnovala se společenskému tanci na závodní úrovni a se svým tanečním partnerem Matějem se úspěšně účastnili soutěží u nás i v

zahraničí. Na tanci ji bavily blýskavé kostýmy a výrazné líčení, ale především pozornost, kterou svým sebejistým vystupováním a chováním u ostatních vzbuzovala.

Měla o dva roky staršího chlapce Adama, kterého jí závidělo mnoho dalších děvčat. On pro ně byl nedostižitelným idolem. Byl vysoký, měl blondáté vlasy hozené na stranu a modré oči. Klára byla pyšná, že chodí právě s ním.

Klárini rodiče pracovali v rodinné stavební firmě. Jejich příjmy byly vysoké, a tak mohli své dceři kupovat módní a značkové oblečení. Na svém rodinném podniku hodně lpěli, ale na Kláru už jim tolik času a pozornosti nezbývalo.

Klára se vysmívala ošklivým a méně bohatým spolužačkám, které sice nenosily krásné a moderní oblečení, ale v jedné věci měly nad ní navrch, a tím byla jejich schopnost vážit si věcí, které mají.

Její kamarádky byly dívky, které se jí ve všem podřizovaly. Klára byla jejich vzorem a ony braly přátelství s ní jako poctu. Stávaly se z nich namyšlené bytosti zajímající se pouze o vnější krásu člověka. Musely mít nejnovější objemovou řasenku, dlouhé gelové nehty a vyzkoušet různé barvy na vlasy. Jejich kosmetická taštička, bez které by jen stěží vyšly na ulici, byla nedílnou součástí luxusní kabelky od značky Gucci.

Zdalo se, že Kláře nic nescházelo. Ano, byla šťastná, ale opravdové nefalšované štěstí to rozhodně nebylo. Klára byla zaslepená svou neustálou starostí o zevnějšek. Jaké pouto ji vlastně pojilo s jejími kamarádkami? Vždyť nebyť módy, společné téma na rozhovor by nenašly. Nezajímaly se o problémy, které by některá z nich mohla mít. Nikdy spolu nemluvíly o své rodině, oblíbené knížce či o koníčkách jedné z nich.

Den, kdy se propadla na úplné dno sil, byl zároveň dnem, kdy se ve svých myšlenkách zastavila a promítala si svůj dosavadní život jako na filmovém plátně. Večer se měla sejít se svým chlapcem Adamem, a proto byla plná vzrušení, o které se prostřednictvím mobilního telefonu dělila se svou kamarádkou Janou. Po škole se vracela zpět domů rušnou ulicí města. V myšlenkách byla již s Adamem. V okamžiku, kdy přecházela přechod, nevyšla si černého fiata jedoucího zprava. Automobil jí doslova odhodil o několik metrů dál. Z jejího mobilního telefonu ležícího na silnici se ozývala Jana, se kterou si do osudného okamžiku volala: „Kláro, jsi tam? Halóó!“ Vyděšený řidič se rozeběhl k nehybně ležící Kláře, nemohl jí nahmatat tep. „Zavolejte někdo záchranku,“ zněl jeho rozechvělý hlas ulicí. Sanitka dorazila za pět minut. Na několikátý pokus se lékaři podařilo Kláru oživit. Byla převezena do nemocnice, kde na ni již čekali vyděšení rodiče. Kvůli jejímu špatnému zdravotnímu stavu k ní však nebyli puštěni.

Uběhl týden a Klárin zdravotní stav se nijak nezlepšil. Kláře ochrnuly obě dolní končetiny a ona se s tím pochopitelně těžko srovnávala. Pravidelně ji navštěvovali rodiče, pro které teď byla jejich dcera mnohem důležitější než chod jejich firmy. Mohly ji navštěvovat i kamarádky. Klára se těšila, až je znovu uvidí a ony jí poví o všem, co se během její nepřítomnosti událo. Žádná z nich ale nepřišla. To, že se jejich kamarádka ocitla v nemocnici, je nijak netížilo, naopak jim to přihrálo pomyslný bod. Jejich krásná kamarádka s nimi nyní nebyla, a ony se tak mohly dostatečně zviditelnit a stát se novým vzorem pro své spolužačky namísto Kláry. Kláru to velmi zklamalo. Nemyslela na svou fyzickou bolest, ale stále více se cítila osamělá. Propadla se do depresí, s kterými se léčila u psychologa.

Její taneční partner Matěj sice věděl, že se Klára ocitla v nemocnici, avšak to, že si s ní nejspíš už nikdy nezatančuje, mu všichni zatajili. Matějovi se zdálo být něco v nepořádku a vydal se za Klárou do nemocnice, kde se slzami v očích zjistil její zdravotní stav. Klára pociťovala, že právě Matěj je pro ni nejbližším člověkem, kterého teď má. Předtím si neuvědomovala, jaký je Matěj člověk, vnímala ho pouze jako kluka, se kterým společně sdílí nadšení z tance.

Adam Kláru ani jednou nenavštívil, a brzy si našel jinou dívku. Klára na vozíku se pro něj stala zátěží a břemenem.

Díky Matějovi, který každé odpoledne seděl u Klárina nemocničního lůžka a vnášel tak do jejího života jiskru naděje, snášela Klára celou tuto krutou situaci lépe. Za tři měsíce byla znovu schopna věnovat se školní docházce. Byla jí přidělena asistentka, která s ní trávila školní den. Díky depresím, kterými si Klára prošla, dokázala více přemýšlet o životě. Ale cesta k novým

začátkům byla trnitá. Lidé na ulici se vyhýbali jejím pohledům. Z některých byl poznat soucit, z jiných rozpaky. Dřívější kamarádky se s ní na veřejnosti styděly ukázat. Tím, kdo se za ni nestyděl, byl Matěj. Její cesta k pravé lásce však byla tvrdě vykoupena.

Pavčina KOUBKOVÁ (14)

Poslední štěstí

Budu vám vyprávět příběh o normální dívce, kterou potkal krutý osud. Eleanor, zkráceně Lea, byla do svých dvanácti let dívka jako každá jiná. Měla spoustu kamarádek a kamarádů, jezdila na koni a svět ji bavil.

Najednou ale začala být mrzutá a protivná. Pomalu ztrácela kamarádky, často se hádala s matkou, učiteli, no zkrátka se všemi. Jak čas ubíhal, bylo to horší a horší. Její matka už nevěděla co s ní, chodila od psychologa k psychologovi, od psychiatra k psychiatrovi, ale nic se nelepšilo. Všichni to sváděli na pubertu. A tak se Lea pomalu stávala vyvrhelem společnosti.

Když přišla domů ze školy, nedělala nic jiného než to, že si četla. Milovala poezii, poezii prokletých básníků. Zdálo se jí, že těmto básníkům rozumí, že rozumí jejich pocitům, myšlenkám a pohledu na svět. Byla to zkrátka jediná věc, co ji těšila. Jednou v zimě šla jako obvykle zamýšlená ze školy, uklouzla na náledí a bouchla se do hlavy.

Ztratila vědomí. Jeden z kolemjdoucích zavolal záchranku, která dívku okamžitě přepravila na pohotovost. Když do nemocnice přišla její matka, doktoři už znali diagnózu. Měla jen otřes mozku... ale bylo něco jiného, co doktory znepokojovalo. Měla nádor na mozku.

Celý její život se změnil, neustále chodila do nemocnice. Po dvou měsících lékaři zjistili, že její mrzutost byla způsobena právě tím nádorem. Dále zjistili, že je v místech, kde ho nelze odoperovat. Zbývaly jí maximálně dva roky. Celý svět se najednou otočil naruby, její matka se zhroutila a Lea začínala více přemýšlet o životě, o tom co dělala, co chce dělat a co nikdy dělat nebude.

Přepadl jí smutek, každým dnem myslela na to, který den bude ten poslední. Bylo jí čtrnáct... a má se dožít maximálně šestnácti. Hlavou se jí honil milion věcí. Poznám do té doby lásku? Budu se zase někdy smát? Neznala však odpověď, a proto byla plná nejistot. Také jí mrzelo, jak se dříve chovala ke svým kamarádkám. Nesváděla to na nemoc, ale na sebe. „Mohla jsem být milejší! Na všechny!“ -- říkala si stále dokola.

Ráda chodívala přemýšlet do parku, který měla nedaleko od domu. Byla tam čistá příroda, malé jezírko a skoro nikdo tam nechodil. Jednou, když jako každý den přemýšlela, tam potkala chlapce. Jmenoval se Filip. Sám ji oslovil. Ze začátku byla otažitá a moc mu nevěřila, ale po nějaké době chodili do parku pravidelně ve stejnou dobu, aby si mohli povídat. Po roce a půl mu začala věřit a řekla mu svou diagnózu. On se jen pousmál a vypadalo to, že po celou dobu o tom ví. Bláznivě se do sebe zamilovali. Z Ley se zase stala ta normální dívka, byla na všechny milá a více se smála.

Po nějaké době se Eleanor rozhodla, že Filipa představí svým rodičům. Když mu to řekla, strašlivě se zděsil. „To musí zůstat jenom mezi námi!“ -- přesvědčoval ji. Nakonec ho stejně přemluvila. Se smutným výrazem šel k jejím rodičům. Dlouho jim o něm povídala. Najednou se jí jen zeptali, kde ho má. „No tady, vedle sebe přeci!“ Rodiče kroutili hlavou: „Ale tady nikdo není.“ Nevěděla, co se děje, a tak utekla zpátky do parku a on za ní. „Proč tě nevidí?!” -- ptala se ho. On se jen pousmál: „Jsem tvůj strážný anděl, brzy nadejde tvůj čas a mým úkolem je, aby ti bylo příjemně alespoň před smrtí.“ Nejdřív byla zděšená, ale pak se uklidnila a přijala pravdu.

„Kdy ten den má nastat?“

„Nejspíš za týden.“

„Můžu i dřív?“ Přikývl. Lea šla pomalu zpátky k matce, políbila jí na tvář. „Děkuji všem. Moc vám děkuji, že jste to se mnou nevzdali. Miluji vás.“ A šla zpátky do parku, kde už čekal Filip. Chytli se za ruce a zmizeli ve světle zapadajícího slunce.

Rodiče nic nechápali, a tak se rozhodli ji hledat. Na tom samém místě, kde Eleanor a Filip zmizeli, leželo její bezvládné tělo.

Dominika OLÁHOVÁ (15)

Panenka

Tam, ve starém zaprášeném antikvariátu, na dřevěné polici, sedí porcelánová panenka. Růžové šatečky pokryté prachem, ale přesto panenka působí jako zdroj tepla v temné místnosti. Zlaté lokny a zářivě modré skleněné oči jí dávají vzezření anděla.

Toho dne zavítala dovnitř rodina, žena s mužem oblečení do dlouhých kabátů hledající něco pro jejich malou dcerku k narozeninám. Starší prodavač s přátelským hřejivým pohledem ve snaze vyjít jim vstříc, jim začne nabízet veškeré zboží. Jenže stále nejsou spokojeni, až jim padne do oka panenka. V té chvíli bylo rozhodnuto. Prodavač se jim to snažil rozmluvit, avšak marně. I když jim řekl o krví potřísněné minulosti panenky, o tom, že všichni její předešní majitelé jsou mrtví, jejich názor se nenechal zlomit.

Neskrývané nadšení ve tváři malé dcerky smylo poslední pochybnosti, které v rodičích prodavač zanechal. Vybrali dobře a byli si toho vědomi. Nyní vídali tu usměvavou tvář denně a holčička odmítala dát panenku z ruky.

Jenže panenka skrývala za svým úsměvem, který jí zanechal její výrobce, spoustu smutku. Smutku, nepochopení a bolesti, který se tam vkradl někdy při dokončení její výroby. Ten den, kdy poprvé spatřila denní světlo, byl zároveň štěstím a utrpením. Byla pouze jedna z tisíce dalších. S tím byla ochotná se smířit, ale když byla označena za nepovedenou a následně vyhozena, její svět se roztržilo na malé kousičky. Slzy, pocit bezcennosti a lásku k výrobci, nahradila touha pomsty, pomsty všem těm lidem, kteří ji brali pouze jako věc, věc, kterou při sebemenší závadě prostě odhodili. A tak začala její touha to všechno zničit, způsobit jim stejné utrpení. Všechno odstartovalo, když ji vytáhla malá holčička z kontejneru, očistila ji a dala jí nový domov, v té chvíli už nebylo cesty zpět.

V ten den opravdu přšelo, žena s děvčátkem, které svíralo v malých ručkách panenku, netrpělivě očekávali návrat jejího muže z práce. Kapky dopadaly na okna a sem tam se ozval i hrom a s ním i neblahý pocit. Pak zazvonil telefon, žena se po něm natáhla s očekáváním, že jí volá její manžel. Bohužel se zmýlila, bylo to z nemocnice, sdělili jí, že její muž měl autonehodu a je v kritickém stavu, měla by přijet. Na nic nečekala, dcerku nechala doma s tím, že se hned vrátí a vyrazila.

Když dorazila, bylo už pozdě. Podlehla svým zraněním. Neposlouchala, nechtěla to slyšet. Věřila, že lžou, oni museli lhát! Sebrala všechny své věci a musela to vidět na vlastní oči, ale ten prázdňý výraz jí vzal veškerou naději.

Vrátila se domů, hledající utěšení ve své dcerce. Jenže ta nebyla k nalezení, volala ji, nadávala, vyhrožovala, že jestli se neukáže, že jí to neodpustí, ale nedostalo se jí žádné odpovědi. V tom si toho všimla, otevřeného okna. S nadávkami, že je už paranoidní a zatajeným dechem nahlédla ven a tam na dlážděné cestě leželo malé tělíčko, na které dopadaly studené kapky deště. Vyběhla ven, otočila ji tváří k sobě. Volala její jméno, třásla s ní, ale nedočkala se odezvy.

Pak jí padl pohled na její drobné ručky, ve kterých stále svírala panenku. Vzduch se v ní zlost, to ona za to mohla, nikdy ji neměli kupovat. Popadla panenku a vydala se k řece. I když se do ní obouval studený vítr a byla úplně promoklá, nevzdávala to. Vyšla až nahoru. Tam věnovala panence poslední pohled, po tvářích jí začaly téct slzy a společně skočily.

Druhý den je našli, mrtvé tělo ženy a vedle ní nedotčená se svým typickým úsměvem v kaluži krve seděla panenka. Nikdo nechápal, jak se sem dostala, ale nikdo neměl to srdce tam tu krásu ponechat. Proto se ocitla v antikvariátu a historie se měla znovu opakovat. Opakovat dokud panenka konečně nedosáhne klidu.

Eliška KLIMTOVÁ (17)

Navzdory dešti

Už jen pouhých pár chvil je dělilo od prvního setkání. Zatím se sice znali spíše od vidění, ale jejich sympatie byly vzájemné už delší dobu. Teprve před pár dny však sebrala odvalu ho oslovit a on ji krátce potom pozval na rande. Teď netrpělivě čekala ve svém bytě, než ji přijde

vyzvednout. Těšila se jako malé dítě, oči jí zářily radostí, ale zároveň se v ní ozývala nervozita a otázky typu co když, co kdyby. Mysli pozitivně, hlavně mysli pozitivně, říkala si ve snaze zahnat jakékoli pochybnosti.

Právě ve chvíli, kdy se natahovala po mobilu s úmyslem zkontrolovat zprávy či zmeškané hovory, se v chodbě ozval zvonek. Byl přesnější než hodinky. Provedla poslední rychlou kontrolu v zrcadle, popadla kabelku a vyrazila dolů ze schodů. S hlubokým nádechem otevřela domovní dveře, a když ho spatřila s úsměvem na tváři, nervozita z ní nadobro opadla. Původně měli v plánu jít do kina, ale počasí přímo vybízelo k tomu zůstat venku. Najednou jí přišlo téměř směšné, že byla předtím z jejich setkání nervózní. Měla pocit, jako by právě byla po boku někoho, koho zná už léta. V jeho přítomnosti se cítila až překvapivě uvolněně a přirozeně, což bylo vzhledem k její introvertní povaze dost neobvyklé. Ani on nečekal, že si budou tolik rozumět a budou mít tolik společného. Oba upřednostňovali společnost dobrých knížek a filmů před divokými večírky, byli vášnivými sportovci a jejich snem bylo cestovat, co jen to půjde. I přestože spolu zatím strávily něco přes hodinu, už dlouho jí s nikým nebylo tak dobře. Na někoho jako je on čekala už dlouhou dobu, takže jí teď přišlo skoro k neuvěření, že to není pouhý sen

Procházeli se jejím rodným městem, do kterého se on přistěhoval teprve před pár lety. Ukázala mu její oblíbená místa, a když došli do nedalekého lesa, posadili se na palouček a on jí vyprávěl zážitky z cest po Evropě. Tiše mu jeho cesty záviděla a doufala, že jednoho dne se do cizích zemí podívají spolu. Tou dobou už bylo slunce daleko za obzorem a oblohu zalila temná modř. Chtěla jen tak pozorovat hvězdy, ale plán jí překazily těžké mraky, které zářivé hvězdy pohltily. Během několika minut se spustil déšť. Jim spolu však bylo tak dobře, že se rozhodli zůstat spolu venku i navzdory dešti. Po chvíli byli sice slušně promočeni, ale nic si z toho nedělali. Nenechají si přece zkazit první rande. Navíc byli promočeni spolu, takže ten pocit mokra se dal snadno ignorovat i přes to, že nebyl zrovna příjemný. Smáli se a dováděli v dešti jako malé děti, a když to nejméně čekala, vzal její obličej do rukou a políbil ji. Nejprve jen tak letmo, ale když v jejích očích viděl svolení pokračovat, začal ji zahrnovat dlouhými polibky. O takovém scénáři si nechávala vždy jen zdát, teď se sny staly realitou.

Bylo už krátce před půlnocí. Jelikož déšť neustával a byl naopak ještě intenzivnější, usoudili, že je na čase se rozloučit a jít domů. Slíbili si, že se co nejdříve uvidí znovu. Chtěl ji doprovodit, ale ona trvala na tom, aby šel raději domů. Přece jen měl cestu o něco delší, než ona. Vyměnili si posledních pár polibků a vydali se každý svou cestou. V tu dobu už však déšť byl tak silný, že nebylo téměř vidět na krok a proudy kapek přehlušovaly okolní dění. Chtěl se po ní ještě ohlédnout, naposledy spatřit její siluetu, ale viděl jen vzdalující se rozmazaný objekt. Jeho ohlédnutí trvalo několik vteřin, ale i tak krátká doba stačila k tomu, aby se stalo neštěstí. Ze zatáčky se vyřítilo auto. Silný déšť způsobil, že vozovka byla kluzká a auto nestihlo včas zabrzdit. Poslední, co se mu promítalo hlavou, byly záblesky večera stráveného v té nejlepší společnosti. Už ji nikdy neuvidí. Všechno její štěstí se neskutečně rychle rozplynulo v temnu deštivé noci.

Barbora JOŠTOVÁ (14)

Nevěsta pana Lusiuse (úryvek)

Kdysi dávno v jednom městečku v Římě žila panna čistá jako květ lilie a krásná jako pomněnka. Její rudé rty jakoby krví byly zbarveny, modré oči jako čisté nebe, dlouhé vlasy barvy žita jí spadaly až po pás a hlas něžný, jakoby zpívali andělé. Jmenovala se Anelisse. Byla velice krásná, ale v žádném případě ne pyšná. Byla totiž moc chudá a sotva si vydělala peníze na jídlo. Každá žena či dívka jí záviděla a proto s ní zle nakládaly. „Anelisse, přines kýbl vody a hni sebou,“ řvala pekařka, u které pracovala. „Už běžím madam Soares,“ stěží ze sebe vyhrkla, protože byla udýchaná z toho, jak musela běžet až k paláci, aby ráno Caesarovo rodina měla čerstvý chléb. „No tak, kde jsi s tou vodou?“ -- rozčilovala se madam Soares. Anelisse popadla vědro a naplnila ho vodou ze studny, která stála přímo uprostřed dvora. „Tady to máte madam,“ pronesla Anelisse. „Ale že ti to trvalo,“ pohrdavě odpověděla madam Soares. „Promiňte madam,“

začervenala se. „Teď běž a pomoz ostatním děvčatům, ale to ti povídám, ne aby si s mým pečivem krmila psy nebo jiné odporné zvěrstvo," probodávala ji pohledem madam Soares, která právě česala vlasy své dceři Anifer. „Ano madam," otočila se Anelisse a zamířila přímo do kuchyně. „Ahoj Anelisse, pomůžeš mi, prosím, s těmito koláčky?" -- prosila o pomoc stará vdova Helen. „Jistě," odpověděla a usmála se. Práce jim šla pěkně od ruky a brzy měly napečeno více jak 150 kusů. Pomalu se chystaly koláčky přendat na tácy a dát je do obchůdku, když v tom do kuchyně vstoupila Anifer. Anifer byla strašně zlá a měla radost z toho, když mohla někomu uškodit nebo přidělat práci. Změřila si všechny pohledem a když uviděla Anelisse, ihned se škodolibě usmála a vydala se jejím směrem. „A, Anelisse vidím, že už máš skoro hotovo," pokusila se o milý tón hlasu. „Ano slečno Anifer, ještě dopeču poslední plech a mohu jít do obchodu," poklonila se Anelisse. Anifer nic neodpověděla, jen přešla k hotovým plechům. Pak se sklonila a přivoněla si. Chvilí jen tak mlčky stála a pak vesele zvolala „Marcusí, pojd' sem." Marcus ihned přispěchal a poklonil se jí. „Co si přeješ, má paní?" „Tyto koláčky vyhod' psům a madam Soares řekni, že jim je dala Anelisse." „Ale slečno..." nestihla Anelisse dopovědět větu, protože ji Anifer ihned zadržela mávnutím ruky. Jen co Marcus i Anifer odešli, vdova Helen se začala rozčilovat: „Takové pěkné koláčky to byly, teď abychom začaly znovu." „Anelisse okamžitě pojd' sem," vřískala madam Soares. Anelisse zvedla hlavu a vydala se přes dvorek do místnosti, kde odpočívala madam Soares. „Já jsem ti výslovně zakázala, aby si těm psům dávala mé pečivo," rozzuřila se madam Soares. „Zítřka už nemusíš chodit, právě ti dávám padáka," řekla madam Soares. „Tím se ani nemusíte obtěžovat, protože já tu končím sama," Anelisse jí hodila zástěru a odešla.

Byl druhý den a Anelisse si hledala novou práci. Obcházela dům od domu, ale nikde žádnou nenašla. Opřela se o zeď paláce a rozplakala se. „Proč pláčeš krásná dívko?" -- zeptal se něčí mužský hlas. Anelisse zvedla hlavu, aby se podívala, kdo je to. Stál před ní sám Caesarův syn. Anelisse ihned padla na kolena a začala se omlouvat: „Promiňte pane, nechtěla jsem vám nikterak narušovat krásný den." „Ne madam, právě jste mi ho zpříjemnila," odpověděl muž. „Promiňte, zapomněl jsem se vám představit," odpověděl s úsměvem na tváři a pobídl ji, aby se zvedla. „Jsem Lusius a vy jste?" „Anelisse," pokusila se o úsměv. „Anelisse," zopakoval a pokračoval: „Anelisse, pořád jste mi neodpověděla na mou otázku." „Ooo, promiňte... hledám si práci, ale nikde ji pro mne nemají," znovu se rozplakala a pak se vzlykem pokračovala: „Moje rodina je velice chudá a nemáme co jíst." „To je mi líto," rozesmůtněl se a pokračoval „Proto tu mám pro vás nabídku," pousmál se. „Jakou?" -- vyhrkla, ale hned se zase uklidnila. „Mohla byste dělat posluhovačku," řekl a obejmul ji. Na tváři se jí vytvořil úsměv a rozzářily se jí oči. „To bych byla opravdu ráda".

Druhý den už Anelisse pracovala v paláci. Nosila tácy s ovocem nebo pomáhala v kuchyni. Caesar se rozhodl, že uspořádá slavnost na počest jeho syna Lusiusa, kde si bude muset vybrat svoji budoucí choť. Když se to Lusius dozvěděl, byl vzteky bez sebe, protože žádnou ženu ještě nechtěl. Vždy už od mala si přál, aby si mohl vzít panu, která ho bude milovat proto, jaký je a ne proto, že je z urozeného rodu. Teď se mu ale díky otci sen rozplyne před očima. Věděl o jedné dívce, která by taková mohla být, ale nevěděl, jestli by o něj stála. Ano, byla to Anelisse. Byla přesně podle jeho představ. Byla krásná, milá, přátelská, pracovitá a měla dobré srdce. Jemu nevadilo, že není urozená, ale jeho otci ano. „Matka by s tím souhlasila," pomyslel si nahlas. Mám nápad. Pozvu Anelisse na ten ples a uvidí se.

Bylo od Lusiusa velmi přátelské gesto, že jí nabídl práci. Vždy si myslela, že urození jsou jen namyšlení zmetci, ale teď, co zná Lusiusa, je vše jinak. On byl přesně ten typ kluka, kterého si vysnila. Byl pohledný, uměl podat pomocnou ruku a nestyděl se ukázat svoje city. „Anelisse," zavolal Lusius u vchodu do kuchyně. Oprášila si ruce a vydala se k němu. „Zdravím vás, Lusiusi," poklonila se. Zatáhl ji za roh a navrhl: „Anelisse, mohla bys mi, prosím, přestat vykat. Připadám si pak starý," rozesmál se. „Když chceš, budu!" -- také se rozesmála. „Víš, můj otec pro mě uspořádal ples a byl bych moc rád, kdyby si přišla." Anelisse se mu dívala zpřímá do očí a pak odpověděla: „Ráda bych, ale nemám žádné vhodné šaty." Sklopila pohled a začervenala se. „To nevadí, zeptám se mé sestry, jestli by ti nějaké nedarovala," škodolibě se usmál. „Pojd'!" --

zvolal a vzal ji za ruku. Anelisse se nechala vést. Když došli k pokoji, řekl ať chvíli počká a šel dovnitř. Po chvíli přišel. „Tak vše je ujednáno, půjdeš teď dovnitř a má sestra ti pomůže s čímkoliv. Teď musím jít, mám ještě nějaké povinnosti, takže se uvidíme večer na plese,“ pokusil se o roztomilý úsměv...

Lucie ZUŠŤÁKOVÁ (18)

1. místo v kategorii Poezie 14-19 let

Až odejdu...

Zvedne se prach a pohladí tvé vlasy,
ukáže světu pomíjivost krásy.
Zvedne se prach a slunce zastíní,
vyhaslé pohledy, jen vy jste nevinní.

A až odejdu, nastane klid,
tak zkuste pro změnu být...
něčím, abych byla hrdá.
Ach, nota notu hledá
a takt po taktu,
stále dýchám tu
a takt po taktu,
hořím jen.

A až odejdu, v nastalé pomlce,
milujte ze všeho nejvíce
svobodu darem vám danou.
Tak odvrátme oči stranou,
od prachu, co hyzdí osnovu...
Jen duše duší blíže zvu,
k prachu, co hyzdí osnovu.
Kde čistě tóny zní.

A až odejdu, vydechněte.
Vy moje oči, navždy spěte..
Zatrat'te barvu, střeste žár
a slzy spálené tečte dál.
A černé dary ptačí
na cestě k štěstí stačí.
Ty černé dary ptačí...
Až odejdem.

Jindřich KRAUS (19)

2. místo v kategorii Poezie 14-19 let

Listová královna

Vlasy rezavé v dešti podzimním,
listy červené z javorových stromů.
Ladná chůze těla s jasem nevšedním,
postava vychází z rudého listí dýmu.

Na lavičce v čase poledním,
osoba v objetí starého kabátu.
Myslí nad svým vztahem posledním,
má sraz s dívkou z prodejny salátů.

Paprsky slunce se tříští o studené kapky,
jenž dopadají do výstřihu rusovlásky.
Nemá u ní naději, na uších klapky,
je marná a zbytečná snaha vydat hlásky.

Už na lavičce sedí dvojice zvláštní
jen na krajích a v tichosti.
Touha a lesk vody se pojí s vášní,
odvrací se tvář studu a cudnosti.

Jemné chvaty a účelné doteky,
podcenila drobného mladíka,
na zádech pojí se kapky do řeky,
čas najednou rychleji utíká.

Polibek sem a polibek na šíji,
na pihatý obličej i na světlá líčka.
Chlapec si doslova chytl naději,
ona je nádherná, vlezla pod víčka.

Myslí na ni dnem i nocí,
čeká na další mokré objetí,
chce ji zase houpat v bocích.
Neví, že už se nevrátí.

V parku, kde javorů píseň zpívá,
v parku, kde splývala s okolím,
v parku, kde lampa se dívá na cestu,
kde leží sražená soukolím.

Kristýna JEBAVÁ (28) **3. místo v kategorii Poezie 14-19 let**

Vzpomínáš

Vzpomínáš
jak slunce rozteklo se
do láhve od lihu
když zapadla naděje
dvě strany bez jména
nikdo nevyhrává
neskóruje
a kdy do stromů z korků
vryli jsme svá jména
bez strachu a adresy
Sklenky drnčely v rytmu
udýchané rumby.
Pamatuješ

jak smáli jsme se
chmurnému osudu
a topili ho v sobě
pod rouškou tmy
svítí jen jediná
zářivá hvězda
uprostřed parketu
láká tuláky
neví
čí jsou
kam jít
a sálem rozezněl se
vzdych.

Denisa KRAUSOVÁ (19)

Titanik

Lod' krásných snů tmou
chystá se plout
obyčejný kluk a bohatá slečna
tahle dvojice nebezpečná

Zahoří srdce láskou na přídi
vstříc dálkám na moři
vydají se na cestu
vstříc svému osudu

Zemřel by pro ni, to on ví
ona půjde klidně s ním
polibky přeruší zvuk
a v boku lodi kruh
A za lodí kra
co zkázu přinesla

Panika a děs
do morku kostí vniká stres
lod' ke dnu jde
snad živý tu zůstane
aby mohli dál
rány osudu překonat

Lod' praská v půl
kajuty plní sůl
všichni křičí, do hlubin klesají
topí se a nemají sil
kdo do člunu vlez
přežil snad
on chytil ji pevně v pase

A tak oceán
skryl tajemství
lásek překrásných

Marcela ZÁLOHOVÁ (18)

Pohádka

Občas se cítím jako princezna v pohádce,
Zavřená ve věži sním o lásce.
Potřebuji pochopení, oporu, víru
To vše mi totiž dodává sílu.

Sílu žít, smát se.
Ne jen strachovat se, bát se.
Snad osudová láska na mě čeká.
Princ na bílém koni zachránit mě spěchá.

Naivní princezna však bude čekat stále,
Bude stát sama v přeplněném sále.
Čekat na prince, který o ní nestojí,
A sám sobě si to přiznat nebojí.
Pak nenávist z lásky vzejde.
A zlomené srdce -- to zachránit nejde...

Babeta DLOUHÁ (15)

Západ slunce

Co cítíš, když vidíš oblohu zapadajícího slunce?
V tu chvíli patří svět jen tobě.
Najednou držíš vše pevně v ruce
a věříš i sám sobě.

Nemůžeš zrak svůj od té krásy dát,
i když tě leccos nutí.
Chce se ti krásné verše psát
a polibek z lásky dát s chutí.

Ta krásná zář rozlévá se po tvé líci
a zahřívá tvou pleť.
A tobě se chce říci,
jaká je z tvých citů spleť.

Jak motá ti hlavu paprsky svými
a mizí za horami dalekými.

Nikola DRAPÁKOVÁ (15)

Samota

Jsem sama v tomhle velkém světě,
vždyť toužím jen po jedné větě.
Celé roky dřiny,
ted' tíží pocit viny.

Cítím se sama v téhle zemi,
opět do breku z toho je mi.
Z toho jak neustále sama se cítím,
město již spí jen v mém okně svítím.

Jen mé okno v černé noci září,
jinde již spí spousta lidských tváří.

Marie FORMANOVÁ (14)

Proč já?

Jsi to ty,
nebo jen má vzpomínka?
Jsem to já,
nebo jen něco co po mně zůstalo?
Proč tohle všechno,
to trápení, ty smutné myšlenky, ty proslzené noci.

Já chápu, že nejsem kráska jako z filmu,
nemám postavu jako modelka a uhrančivé oči.
Ale nejsem snad také jenom člověk?
Nezasloužím si snad lásku?
Ano, dělám chyby,
ale řekněme si po pravdě,
kdo z nás je nedělá.

Proč mi prostě není dovoleno,
být jednoduše šťastná.
Chci toho snad tak moc?
Pozdrav.
Lásku.
Polibek.
Jsou to snad tak velká přání?

Každý den vidím lidi,
kterým se tyto sny plní.
Jsou to docela obyčejní lidé,
kteří, ačkoli se téměř nesnaží, jsou šťastní.

Tak proč já ne?
Proč ten, který se snaží nejvíce, dostává nejméně?

Jakub FIALA (15)

Měsíční mazec

Leden toť měsíc chladný,
v mnohém bývá nudný.
Zima kraj pokrývá,
na síle stále nabývá.

Únor chladný bývá,
zábavy stále ubývá.
Psi v sněhu běhají,
radostně si štěkají.

Březen měsíc třetí,
vynesme to smetí.

Pojďte se mnou dál,
zatančit si na bál.

Duben měsíc jarní,
hledáme stroj parní.
Musíme si pospíšit
všechnu práci uspíšit.

Květen lásky čas,
milovat se máme zas.
Hledáme k tomu náměty,
skládáme láskyplné věty.

Červen letí jako voda,
je to pro mne soda.
Letem světem,
brouzdám denně internetem.

Červenec na mne ťuká,
špekáček v krbu puká.
Máme venku grilovačku,
pozveme moji spolužačku.

Srpen srpem pohodil,
milou dívku mi dohodil.
Koupáme se v jezeře,
uvízneme v úzké mezeře.

Září, září v kalendáři,
budeme psát s kalamáři.
Kreslíme k tomu tuší,
děti z toho zuří.

Říjen zvířátka ráda mají,
vesele si cupitají.
Chodí takhle po paloučku,
nech králíčka, zlý kloučku.

Listopad na přírodu má dopad,
poslední list ze stromu spad.
Leží takhle pod stromem,
volá zimo: pojd' sem.
Prosinec zimu uvítá,
náruč ji otvírá.
Dárků je pěkná kupa,
byla tam i jedna lupa.

Rok za rokem,
den za dnem,
události se opakují,
zážitky nám zůstávají.

Konečně Nový rok,
uděláme malý skok.
Skočíme na první leden,
novým rokem opět jedem.

Jana PODLISOVÁ (73)

1. místo v kategorii Próza 20 a více let

Pro dobrotu na žebrotu

Ještě před měsícem jsem byla šťastná, svět mi ležel u nohou. Nyní jsem šedá myška, kterou nejen oběsili, ale ještě ji utopili. Ta bestie Irena: chtěla jsem jí pomoci a dát jí trochu ze svého štěstí. Ona mi to štěstí vzala všechno, sprostě mi ho ukradla. Potkala jsem dobro -- vedlo se však se zlém za ruce. Byla jsem rozčilená a uražená. To se nedivím, že se ve světě dějí takové věci, když se dobro kamarádí se zlém. Zastavím je a řeknu jim to pěkně od plic. Nebojím se! Zatím co dobro mlčelo jako zařezané, zlo mně opovědělo: "Ale my bez sebe nemůžeme být, jsme sestry, jedna bez druhé bychom zahynuly. Tak jako nemůže být bílá bez černé a den bez noci. Jsi hloupá, copak ty nevíš, že co je pro jednoho dobro, může být pro druhého zlo? Ale v jednom máš pravdu: já nejsem tvoje dobro. Já držím ochrannou ruku nad všemi, kteří jsou jiní než ty a mají opačné názory než ty. Dnes držím žezlo já, proto máš smůlu. Děkuj Bohu, že se ti nestalo nic horšího, nebreč a nelituj se tolik a přej Ireně štěstí! A počkej si na dobu, až bude žezlo držet moje sestra, třeba se ti lépe povede".

Marně jsem dělala oči na dobro, ať taky něco řekne na mou obranu. Dobro mlčelo a mlčelo.

Irenu jsem poznala na střední škole. Občas jsme spolu kamarádily. Ale úplné kamarádky jsme nikdy nebyly. Spíše takové „skoro“ kamarádky. Od maturity jsem jí neviděla. Když jsem jí po pěti letech potkala, málem jsem zkameněla. Už to nebyla ta krásná sošná Irena, které je všude plno, která se ráda směje, ale zlomená haluz a stará baba navíc. Zatím co já jsem měla všechno, co potřebuji k svému životu, ona neměla nic.

Měla jsem perspektivní zaměstnání, milující rodiče a svého Mirka, o kterém jsem se domnívala, že je to konečně ten pravý, s kterým pojedou na svatební cestu do Paříže.

Irenu vyhodily z práce, zemřela jí maminka a nechal jí chlapec, s kterým měla před svatbou. Rozhodla jsem se, že jí pomůžu. Opatřila jsem jí práci, dostala jsem jí k nám na podnik. Zatím co já byla v práci absolutní jednička, ona byla horší trojka. Ale s mojí pomocí všechno zvládala a doháněla. Já jí všude chválila, aby jí přidali na platu a měli ji rádi. Také s Mirkem jsem jí seznámila a poprosila jsem ho, ať se jí trochu dvoří. Mirek se zpočátku zdráhal, ale pak mu to šlo docela dobře. Právě před měsícem se uvolnila židle po mém šéfovi. Můj nadřízený odešel do důchodu. Dva roky jsem byla kádrová rezerva a jeho zástupce, ale místo dostala Irena. Irena nehnula ani brvou a místo přijala.

S Mirkem jsme se před týdnem rozešli, namluvil si totiž Irenu, byla jsem jeho omyl. Jsem prý blázen, zavinila jsem si to sama. On to nebyl, kdo chtěl, aby Irena s námi jela na dovolenou. Také jsem to byla já, kdo ho nutil, aby se jí věnoval a koketoval s ní. Měl jí potom říci, že je to všechno legrace. On by si nikdy nevzal za manželku ženu, která by ho vybízela k tomu, aby koketoval s jinými ženami.

Irena by to nikdy neudělala. A tak se stala Irena mojí šéfovou; je zase krásná, snad ještě krásnější než dříve, úplná bohyně. Bude se vdávat a na svatební cestu jede do Paříže.

Tereza PLODKOVÁ (20)

1. místo v kategorii Próza 20 a více let

KDYŽ SE ZAVŘOU DVEŘE

*Když zavřou se dveře,
osud jim masku sedře.*

*Ve tmě třese se tíše,
ta ničivá bolest jejich duše.*

Emma byla obyčejná dívka. Bydlela v bytě s rodiči a bratrem. Do školy a na ven si oblékala rifle a doma nosila tepláky. Po obědě dělala úkoly. Před spaním sledovala televizi. S kamarádkami chodily do cukrárny a společně vyplňovaly testy z dívčích časopisů. Neměla si na co stěžovat. Neměla však ani co vyprávět. Rutina byla smyslem jejího života a kořením mu byly sny. Tak obyčejná snila o neobyčejném! Představovala si sebe na stránkách časopisů, jako miss, jdoucí po červeném koberci a tak podobně, jak už tak dívky snívají.

Ráno do školy vzbudila Emmu maminka. Připravila jí snídani a svačinu. Emma se oblékla a upravila. Maminka jí popřála krásný den. Cestou přemýšlela, co si oblékne druhý den a jestli má dobře úkol z matiky. U školy potkala kamarádku Jessicu. Procházely chodbou a mluvily o seriálu z televize. Obě se zarazily. Ledabyle opřené o schody stála ztělesnění jejich představ.

*Nad obyčejnými nadlidé stojí,
v úžasu dech dav dychtivě tají.
Bohyně, neomezeny běžnými právy,
tak poklekni a pros o odlesk slávy.*

Pozdvihnuté hlavy naznačovaly nadřazenost. Každý je znal, miloval a obdivoval. Jejich veličenstva: Rose, Charlotte a Vanessa. „Jako s Patrikem jsem se rozešla," gestikulovala Rose. „Vždyť byl přece tak dokonalejší, ne?" -- mrkla Charlotte. „Jako nekoupil mi nic k Valentýnu." „To mě vzal Bruno na večeři a dal mi snad třicet růží." Charlotte schválně zvýšila hlas, aby ji kolemjdoucí slyšeli. Spokojeně se dívala, jak ostatní závidí. „Já jsem byla v kině s Erikem. On dělá v reklamě a říkal, že bych mohla taky něco natočit," šveholila Vanessa. „Dneska mám jako rande s tím Markem," oznámila Rose toužebně hledíc na Davida. Nevíme, zda neměl zájem, nebo si na ní jen netroufal. „Ach bože! Růžové ponožky a fialové triko?!" -- sjela Vanessa Emmu.

Zazvonilo. Stály a čekaly. Do třídy šly poslední. Rose a Vanessa si sedly do lavice. Charlotte došla k Emilovi. „Ahoj." Usmála se. Chlapec oněměl. Stěny poslouchaly. „Ty máš určitě úkol. Já na to večer úplně zapoměla a ráno už jsem nestíhala..." Podal jí sešit. „Dík." Sedla si a opisovala, pak dala sešit Rose a Vanesse. Vešel vyučující. Dívky se svůdně narovnaly.

Pózovaly snad i na záchodě. „Kdo se věnoval úkolu?" -- rozhlédl se. „Já prosím," hlásila se Vanessa. Protáhla se jako kočka a šla sebezjistě k tabuli. Psala řešení s Emilovým sešitem v ruce. „Výborně! A jak byste..." Všiml si někdo? Naskočila jí husí kůže! „Ano?" -- špulila rty strachy. „Vlastně nic. Píši si jedničku."

Obědvaly s princeznami jiných tříd. Lichotily si: „Máš tak hebké vlasy.", „Přiznej se, ty si zhubla!" „Nový make-up? Moc ti to sluší!" Pak to popíraly. „Pěkně se jí třepily!" „Přibrála tak pět kilo!" „Vůbec to nebyl její odstín!"

Odpoledne nakupovaly. Vyprávěly o svých úžasných rodičích. Zde se projevovala zasněnost Rose „V těch růžových šatech budu jako princezna!" a její důvěřivost „Ty mi radíš spíš ty zelené?". Faleš Charlotte „V těch vynikneš!" -- pak šeptla Vanesse: „Bude v nich proti nám tlustá." Vanessina touha být ve všem první a neschopnost prohrávat. „Obě jste měly rotoped na menší zátěži než já!" Večer se odebraly ke svým pohádkovým domovům.

*Postavení hrozivě se mění,
jakou roli mají v dalším dění?
Tíživě skutečnost se vrací,
zámky ze lží snadno kácí.*

„Podívejte! Mám nové šaty!" „Běž uklízet!" „Ano tati," začala mýt nádobí. „Co škola?" -- zeptala se Rose máma. „Dobrý." „Šlo ti to?" „Jo." „To určitě! Jako bys jí neznala. Je blbá! V životě z ní nic pořádného nebude" Svěsila hlavu a dál drhla mastnotu. Radost z nákupu jí přešla.

„Ahoj ve spolek..." v hlase zněla úzkost. „Přišla sis pro prachy? Žádný nemám. Nečum na mě, ty krávo. Ty smrdutá..." začala matka Charlotte zvracet. Nebylo jisté, jestli se jen opila. Bylo, ale jasné, že z domácnosti zas zmizel kus nábytku, aby si paní domu koupila drogy.

„Proč se s tátou pořád hádáš?" „Tvůj otec je naprostý idiot!" „Proč sis ho tedy brala?" „Myslíš, že tohle všechno bychom měli, kdybych si vzala obyčejného úředníka? Dívej se a uč. Nejdřív se

dobře vdej, pak si dělej, co chceš." „Nové šaty?" „Jo zhubla jsem, tak obnovuju šatník."

*Když v tichu dveře zavře,
pravdu samu sobě nezapře.
Duše její tak podivně plaká,
slza za slzou, krev z žiletky stéká.*

Táta má pravdu. Co vlastně je? Nic, co se jen pitomě usmívá. Není divu, že o takovou blbku David nestojí. Možná by ho mohla poprosit o doučování. A přitom by se do ní zamiloval. Měla by skutečné rande! Snila. Strašně se na ní podepisovala skutečnost. Zoufalost, napětí, vztek a žal... Všem ulevila až pálivá bolest na stehně. Řezala se do něj. Pocítila blahodárny klid. Vyčistila si ránu a obvázála jí. Poté s nadějí na sladké sny ulehla do postele.

*Když se dveře zamknou,
ejakulací se slova zalknou.
V krajkách kleká na kolena,
Prodejem je hrdost zlomena.*

Kde brala Charlotte peníze na značkové oblečení, když jí máma nedala ani najíst? Prostituce. Večery v krajkové podprsence a kalhotkách, ve společnosti kohokoliv. Nenáviděla to. Nenáviděla všechny, kteří jí platili. Nenáviděla vše s tím spojené. A nejvíc nenáviděla sebe. Denně přemýšlela, jestli jde ještě více klesnout. Nemohla se dočkat rána, kdy mohla být někdo jiný.

*Když klika jemně cvakne,
výtka z cukru náhle padne.
Síly z ní se jistě ztrácí
samotný už život zvrací.*

Nevydržela to. Je nenažraná. Vanessa snědla kus čokolády. Měla to stále před očima. Jak musela vypadat uboze, když posedle trhala obal. Jak odporně se jí to roztejkalo po rtech. Šla na záchod. Zlomila se v pase. Zvracela. Pokud chce mít krásnou postavu, nemůže se cpát. Hrozivě jí to celé vyčerpávalo. Lhala si, že se zítra ovládne. Každý večer neodolá. Každý večer bude slabší a slabší...

Emma byla obyčejná dívka. S obyčejnými sny o neobyčejném. S idoly jako Rose, Charlotte a Vanessa. Nebyl den, kdy nesnila, jaké by to asi bylo, být některou z nich.

*Srdce neustále touží,
tím, co nemá, se souží,
I v tobě se Emma skrývá,
hlídej jí, ať dveře nezavírá.*

Jana KANDROVÁ (53)

2. místo v kategorii Próza 20 a více let

Můj první...

Celý večer jsem jako na trní. Bolí mě celé tělo, mrazí v rukách a chce se mi zvracet. Návštěva byla utrpením, v duchu jsem se modlila, aby už odjeli. Konečně se za nimi zavřely dveře a já padám do postele v šatech, naprosto vyčerpaná. Jsem pořád tak moc unavená.

Přemýšlím o životě, o duši, o minulosti a budoucnosti. Jaká ta moje budoucí doba bude a jestli zvládnou tuhle káru ještě chvíli táhnout sama. Tolikrát jsem přemýšlela o tom, jestli je zrovna v tu danou chvíli kompromis dobrá věc. Jestli potlačování vlastního pocitu svobody může ve vztahu někam vést. Jestli je vůbec svoboda ve vztahu možná.

„Jak ti je?" ptá se mě můj drahý a svléká mi kabát. Zamotá se mi hlava. Jeho péče je nesmrtelná. Dívá se svýma rozněžnělýma očima a já mám chuť mu je vyškrábat.

Napůl hystericky mu vytrhávám bačkory z rukou a odcházím do koupelny. V zrcadle vidím stařenu, s vrásky kolem úst a smutnýma očima. Nevidím nikde tu natěšenou holku. Ta umřela.

„Chceš čaj?" ozve se za mnou a já sebou trhnu. Lekla jsem se. Stává se ze mě jakýsi přízrak. Chci umřít!

Odjíždí ulicí a já cítím úlevu tak velkou, že se až stydím. Jako by ze mě spadly okovy.

Umývám okna a zpívám si. Čtu jednu knihu za druhou a zapomínám ustýlat. Všude mám bloky s tužkou a do nich maluju a píšu. Můj život začal mít zase smysl. Slunce svítí silněji než loni a kytky voní taky nějak víc. Večer usínám jako batole, nemám sny a nic mě netrápí. Někdy přemýšlím, jestli je ještě smutný a jestli se zlobí. Občas sáhnu do prázdna, zašmátrám okolo a uvědomím si, že už vedle mě neleží. Trochu mě to udivuje, ale zvyk je železná košile, nejdě změnit ze dne na den. Rychle to v sobě potlačuju a jedu dál.

Chybí mi jeho péče, jeho oči i jeho pohazení. Chybí mi každý den, každou hodinu. Nacházím v sobě tolik lásky, až mě to děsí.

„Kde jsi byla předtím?“ ptám se donekonečna. Víím, proč to je. Umím si všechno vysvětlit. Co máme, toho si nevážíme. Ale je to skutečně i můj případ? Jsem volná, je mi líp víc, než kdy předtím, cítím se neskutečně dobře a přesto mi chybí. Snažím se ve svém podvědomí zachytit jiskřičku pochybnosti, že jsem udělala dobře. Nic. Všechno je tak, jak má být. Mé podvědomí spokojeně spí, slunce svítí pořád krásně a baví mě žít.

Dopsala jsem pátou stránku a spokojeně si šla udělat kafe. Pokojem zavoněla káva a já se cítím jako velká spisovatelka.

Sedím v dílně u okna a pozoruju kočky. Jedna druhou pokouší, pak si dají facku a každá odkráčí svou cestou. Rozesměje mě to a podruhé znovu, když si uvědomím, co všechno mě teď rozesmívá. V domě je ticho, jenom hodiny odtikávají svůj čas.

Můj ne, já mám nekonečno. Baví mě všechno, na co sáhnu, čas se vytratil stejně jako on. Nikdo nic nevy měřuje, neanalyzuje a neškatulkuje. Jsem konečně volná jako pták.

Vyřezávám do koule ptáky v letu. Jednoho po druhém vyhladím a pak se na svoje dílo dlouze dívám. Je to tak krásné. Lustr do obývacího je hotový. Pokaždé, když půjdu okolo, zatočím s ním a po stropě se rozletí hejno ptáků. Konečně si zase hraju. Někdy mě napadá, že hledám ztracený čas. Vracím se zpátky do dětství, kdy jsem modelovala a malovala, do časů, kdy jsem měla tolik touhy a někam jsem jí schovala. Teď se mi jí podařilo najít a pokračuju, jako by snad ty roky mezi tím nebyly. Jsem zase malá holka, šťastná a nadšená. V srdci mám mír a klid.

Ráno vstávám, udělám si kávu a najednou to přichází. Bolí mě levá ruka a záda. Musím rychle vstát a jít na záchod. Zvracím bolesti, motá se mi hlava. Když se podívám na prsty, víím, že je něco špatně. Ruka je celá modrá.

V nemocnici se dovídám, že jsem prodělala svůj první infarkt. Nevím proč, ale v tu chvíli mě napadla pouze tři slova, mám v srdci mír a klid a díru...

Libor ŘEZNÍČEK (48)

3. místo v kategorii Próza 20 a více let

ĎÁBELSKÝ PLÁN

Vidiš, vidíš, já ti to říkala, kdybys dodělala tenkrát ten gympl, nemusela bys dneska naříkat na prachy! Marie na sucho polkla, mami, prosím tě, kdo dneska nenaříká na prachy! Tak se rozhlédni na tu džungli kolem sebe! Matka okamžitě kontrovala: jako obyčejná kuchařka si nevyděláš, no to je jasný každému, ale s gymplem bys... a dost, zařvala Marie, to nemá cenu, pořád gympl, gympl a gympl! Ty jsi úplně posedlá, já nejsem obyčejná kuchařka, jsem vedoucí kuchyně a tu maturitu jsem si také dodělala, jestli to nevíš! A jestli si myslíš, že je to tak primitivní, tak si zkus nanormovat obědy pro 150 lidí, aby ti vše klaplo, budu moc a moc zvědavá! Matka se ušklíbla, ale s gymnáziem bys... no podívej na Honzu, vystudoval a žije si jako pán, jezdí po světě a užívá si. Jenže mami, brácha je sám, proto si užívá, proto jezdí po světě, protože s tím jeho firma počítá a hodí se jim to, on nemusí pro holky do družiny, není s nimi doma když marodí, může být v práci celý den, nevádí mu to, nemá jiné povinnosti, ani zájmy. A je to pan inženýr, přerušila ji matka. S tím gymnáziem bys přece... Néééééééé! Marii se zatmělo před očima, musela pryč, mámě prostě nic nevysvětlí, ona nepochopí, že Milan přišel o práci a ona táhne celou domácnost. Ta má zafixovanou myšlenku, že s gymplem bych dělala

nejmíň náměstkyně ministrové a mohla si žít na vysoké noze. Ona, která se vymlouvá, že sama studovat nikdy nemohla, že jí to komunisti tenkrát neumožnili!

„Jdeme domů,“ zavelela ostře Marie na celou rodinu. Manžel Milan a obě dcery se poslušně zvedli a vykročili ke dveřím...

Je to moje máma, ale já už tam fakt nepáchnu, to je pořád dokola, pořád mi vyčítá, že jsem ve třetáku utekla z gymplu, ale já tam byla vážně nešťastná! Milan s pochopením kývl.

Cestou domů bylo ticho, dcery vycítily, že máma je našťavaná a rozpálená do běla a moc dobře jí znaly a věděly, že lepší je v tuto chvíli mlčet. Dobře to věděl i Milan, ale také věděl, že jeho žena má celkem pravdu. Vzal ji za ruku a vedl je všechny společně domů. Marie cestu nevnímala, v hlavě se jí rodil plán, ďábelský plán, který pokoří její matku a zacpe jí pusou jednou provždy! Její plán byl prostý. Pokusí se vystudovat vysokou školu a diplom mámě hodí pod nohy nebo ještě lépe jí ho vmete do obličeje! A tady máš ten kus papíru, tak co, už jsem lepší dcera? Změnilo se něco? Vidiš, že to dokáže i ta, co utekla ve třetáku z gymplu! Můžeš se pyšnit před sousedkami, že máš geniální obě děti! Takové pokrytectví! Jsi spokojená?!

S Milanem doma vše prodiskutovali do posledních detailů, bude to skutečně ďábelský plán! Nikomu nic neřekne, připraví se na přijímačky a když ji vezmou, vystuduje tajně, aby nikdo nevěděl a aby neměla ostudu, kdyby se to náhodou nepovedlo.

Nikdo to nebude vědět, rozumíš!? Milan přikývl, plán se mu líbil, ale zapochyboval, jestli se to podaří utajit tři roky, zvláště před jejich mladší dcerou, která byla vyhlášená stíhačka a vše okamžitě vyslechla, zjistila a také ihned vyslepičila. Před naší malou úplné utajení, to ti je doufám jasné, ta by okamžitě utíkala za babičkou a do večera by to vědělo celé město, že její máma začala studovat, jasný!? Jasně, odpověděl Milan a přece jen trochu zapochyboval...

Na přijímačky přijela do Prahy celá vystresovaná, nevěděla, co bude. Na chodbě univerzity se jí udělalo mdlo, celá chodba byla plná mladých lačných studentů, všichni něco četli, byli důležití a vážní. Ježíš, kam jsem to vlezla!?

Tak prosím všechny uchazeče, aby vstoupily do velké auly a usadily se. Připravte si pozvánky a občanský průkaz. Řekneme si podrobnosti a začneme, všem přeji hodně štěstí...

Test se jí nezdál příliš těžký, ale asi v tom bude nějaký háček, uvažovala. Jo, to ústní, jestli teda postoupí, to bude jiná, tam se bude lámat chleba...!

Odpoledne již věděla podle kódu, který dostala ráno, že získala 88 bodů ze sta a skončila celkově 11. Brali 49 studentů a ona je mezi nejlepšími! Jenom 49 z 290 uchazečů! Radostně zavolala manželovi, že plán se začíná plnit, ano, její vlastní ďábelský plán...

Ústní byly pouze formalitou, rozhovořila se o své práci, studiích a smyslu, proč chce studovat. Stres z ní spadl, celou dobu nezavřela pusou, vesele diskutovala s komisí a potvrdila svou pozici mezi nejlepšími. Jen o jednom se nezmínila, o pravém poslání svého studia, asi by to ani nebylo příliš vhodné...

Začala tedy studovat Českou zemědělskou univerzitu v Praze, jejíž zaměření se jí zdálo nejbližší její profesi, byla přece holka z vesnice, bojovnice a vedoucí kuchařka školní jídelny.

Ty tři roky uběhly jako voda. Vše se podařilo dokonale utajit, jen nějak často jezdila na školení a služební cesty. V práci si poctivě volna nadělávala, žádné studijní volno by stejně nedostala, tak co, nedělá to přece pro lepší místo, ale sama pro sebe!

Ve třídním kolektivu ihned zaujala roli hlavní mluvčí, byla velmi oblíbená a všichni spolužáci se na ni s důvěrou obraceli. Studium jí šlo kupodivu lehce, na každou zkoušku se dokázala pečlivě připravit. Byla premiantkou třídy a dělalo jí to dobře. Já blbá, říkala si často pro sebe, proč já kráva nestudovala dřív? Že by ta máma měla částečně pravdu? Tuto myšlenku však vždy okamžitě vytěsnila a vypudila ze svého mozku, a o to úpěnlivěji se věnovala studiu.

Pomaloučku se blížil konec studia, dopsala bakalářskou práci a tři týdny před státnicemi se začala intenzivně učit. Najednou propadla panice, že vlastně vůbec nic neví. Čas utíkal zběsile rychle a ona se dostávala do závěrečného stresu. Myslela si, že pouze obnoví paměťovou stopu, vše si párkrát přečte a bude... Ale ouha, látka z prváku jí připadala cizí, musela se vše znovu učit. To se přece nedá stihnout, vše na ní padlo jako deka, žila v panice a smířovala se s tím, že by to také nemuselo vyjít.

Učila se všude, v kuchyni při vaření, při uklízení, na záchodě, skripta brala s sebou všude, kde předpokládala nějaký časový úsek, který se dal trochu využít na učení. „Mami, co se to pořád učíš?“ Malá rozvědka zavětrila, že není vše tak, jak bývalo a její máma pořád chodí s knihou a něco čte a jaksi není duchem přítomná...

Ale, pan ředitel v práci si vymyslel, že všichni musí dělat takové testy, a kdo je neudělá, tak přijde o práci, víš? Proto se musím připravovat, protože to bychom se museli jít pást na louku, víš, že tatka nemá práci a nemůže nic sehnat. Já vím, sklopila mladší dcera hlavu a odkráčela do pokojíku...

Státnice proběhly v nervózním duchu, co a jak bude, ale obavy byly zbytečné. Přestože si myslela, že nic neumí a vytáhla si špatné otázky, komise byla spokojená, pochválili jí a dávali ostatním za vzor. Vydřela červený diplom a dočkala se vytoužené promoce.

Na promoci byl pouze manžel, stále vše probíhalo v plném utajení a vyvrcholení mělo přijít až za čtrnáct dní, kdy měla mít její matka narozeniny. Dostaneš dárek mami, pomyslela si a nestálo to vůbec žádné peníze, které ostatně stejně nemáme. Stálo to pouze tři roky dřiny a odříkání a trpělivosti a bezesných nocí a ... sakra, vždyť to byly krásné tři roky!

Teprve nyní si uvědomila, jak se jí bude stýskat po spolužácích, po těch služebních cestách a neustálých školeních. Oči jí zalily slzy, ano, dokázala to...

A přišel den D, narozeniny její mámy. Bylo těsně po školním roce a holky nesly babičce jako dárek ukázat vysvědčení. Obě měly samé jedničky a babi tak bude jistě spokojená... Oslava probíhala v poklidu a nic nenasvědčovalo tomu, že by měla přijít rodinná bouře.

Holky, udělaly jste mi velkou radost, samé... to je taková rodinná tradice, jen vaše máma ji moc nedržela, ušklíbla se matka. Mami, ještě dostaneš jeden dárek ode mne, je to překvapení, „Milane, dones to!“ Manžel odešel do předsíně a donesl tchýni velkou podlouhlou krabici. Proboha, co je to? Matka začala rozbalovat svůj dárek a tajemně se usmívala.

Když otevřela krabici, jen zakroutila hlavou, zase další krabice! Co je to zase za blbost, pronesla. Teprve ze třetí krabice vytáhla podlouhlý červený tubus. Ježíš, co to je? Matka se podívala na Marii a opatrně otvírala tubus. Nevyletí na mě něco?

„No, raději opatrně, bomba tam je, to jo,“ odvětila Marie.

Starší žena otevřela tubu s typickým mlasknutím vnikajícího vzduchu. Co to je? Matka hleděla do útroby tuby a snažila se očima zjistit její obsah. To je nějaký grafický list, nebo nějaká litografie? Nakonec vytáhla srolovaný diplom a snažila se jej přečíst. „Prosím tě, přečti to, já na to nevidím,“ podala diplom otci, který seděl v křesle vedle ní. Otec rozevřel lejstro a začal si číst.

„A do prdele...! Matko, na to si vem brýle, já se musím uklidnit,“ řekl a odešel do kuchyně.

Slyšeli, jak otvírá okno, rozbaluje cigarety a snaží se zapálit si. Trvalo mu dlouho, než třesoucí ruka dokázala vyloudit oheň ze zapalovače. Táta kouří doma? Marie a Milan se na sebe podívali, nikdo si v matčině bytě nedovolil zapálit a matka hudovala, i když si otec zapálil na balkóně a... a nyní vykuřoval z kuchyňského okna!

Matka si nasadila brýle, rozbalila opět se rolující diplom a začala studovat jeho obsah...

Její tvář změnila mimiku i barvu. Marie jasně viděla, jak jemně růžová přešla na šedivě popelavou, její matka zbledla...

„Já, já, já to tak nemyslela, já...“ matka se podívala na Marii a evidentně hledala slova. Její tělo jí však zradilo... Marie pozorovala její vrásčitou tvář, na které se najednou objevily dvě velké kulaté slzy. Slzy pomalu stékaly po tváři, prodraly se přes obroučky brýlí a zastavily se až na bradě, kde se akumulovaly a skáply matce kamsi na halenku.

Já, já... omlouvám se, Maruško... já, já nemůžu, já nemám slov, já... Marie s údivem pozorovala svou matku, které se spustily jednotlivé slzy a kopírovaly přesně cestu těch dvou předešlých průzkumnic. Matka opět změnila barvu na temně rudou, oči se jí jakoby zvětšily, leskly se a hrnuly se z nich již proudy slz...

V pokoji bylo ticho jako v hrobě. Z kuchyně byl cítit kouř otcových cigaret. Obě děvčata si přestala hrát, vycítila tíhu situace a s otevřenými ústy obě pozorovaly jejich plačící babičku. Ani Milan se nepohnul, jen sledoval napjatou situaci.

Marie byla také velmi překvapená, čekala úplně jinou reakci, ještě nikdy neviděla svou matku

takto plakat. Ani na pohřbu babičky, tedy maminky své matky, opravdu neviděla, že by její máma takto spontánně a opravdově brečela...

Matka si otřela mokrou tvář a vstala z pohovky, udělala první krok k Marii, napřáhla ruce a lámavým hlasem prosila Marii za odpuštění. Omlouvám se holčičko, já to tak opravdu nemyslela, nechtěla jsem tě urazit, já, já, já jen chtěla... já...

Marie vstala a vykročila k matce... „Mami“..., Maruško, holčičko moje..., ženy si padly do náruče a objaly se. Tiskly se k sobě, jako by se dlouhá léta neviděly a nakonec se obě ženy naplno a nahlas rozplakaly.

Jaroslav HAMOUZ (90)

ZVÍŘECÍ SNĚM aneb POVÍDÁNÍ PSÍKA PUDLA PUNTI (úryvek)

"Je to dneska psí počasí," zimomřivě zhodnotil začínající den kamsi spěchající chodec, aniž by si všiml, že se po něm netečně ohlédl urousaný pejsek zvědavě se rozhlížející po neznámé návsi. Včera v podvečer ho na ni vysadil automobilista s člověčí radou: "Snad se tě někdo ujme." Na vysazeného pejsánka ještě zadupal, rozhlédl se po návsi a kvaltem se vracel do svého městského bytečku. Samotinký psí mrňous se vydal k nejbližšímu stavení.

Zastavil se před plotem, za nímž stál u psí boudy statný psí silák. Přiblížil se k plotu a zeptal se psího mrsňouska: „Kde se tu bereš? Ještě jsem tě tu neviděl.“ „Jsem městskej a bejvalej pán mě tu vysadil a nechal mě tu samotinkého. A jak to, že ty jseš tak velkej?“ „Jsem vlčák a mám ten dvůr i domek na starosti. Vidiš tu mou dlouhou srst? Takoví vlčáci jsou nežádoucí, protože se nás lidí bojí, jen se na nás podívají. Jo, my vlčáci máme dlouhý rodokmen a když si nás paniček hledí, brzy pozná naši inteligenci a umí ji pak využívat ve svůj prospěch. A co ty jsi zač?“ Psí mrňousek strčil čumáček mezi plaňky, zavrňel jím a do vlčákova ucha zaškemral: "Hele, cejtím, že máš u boudy něco k zakousnutí..." Vlčák se dovtípil a vybědl neznámého: „Podlez támhle v rohu plot a v misce najdeš něco z mého ranního přídělů. Panička na mne nezapomíná. Jednou denně dostanu nažrat a to mi stačí. Než se někde u někoho usadíš, tak mne přicházej navštívit. Jseš docela pěkej pejsek. Co jsi zač?“

„Říkají, že jsem pudl. Žil jsem nejdříve společně s takovým druhem, kterému říkali podvratáček. Běhal jenom po dvoře, zatímco mne si panička nechávala ve svém pokojíčku. Když mne ale vyvedla na dvůr, tak ten podvratáček se uškleboval a jednou mi vyštěkával svou příhodu se psem, kterému se prej budu určitě podobat, až vyrostu.“

„Copak ten pes nepes mohl v psím životě zažít?“ -- zapochyboval o nečisté psí rase vlčák.

„Vyštěkal mi jednou svou příhodu ze setkání s pudlem a jeho paničkou, která šla kolem jeho dvorku se psem na vodítku. Byl takovej načínčaněj. Bylo vidět, že je vyšlechtěnej. Měl takovou ušlechtěnou hlavu s výrazným čenichem. Oči mandlového tvaru, tělo s pěkně harmonickou stavbou, nohy štíhlé, srst měl pěkně bílé kadeřavou a ocas nesl pěkně vysoko. Hned jsem poznal a vyčenichal, že je to fenka. Nebylo možno se jí nevšimnout. Pudl jak z obrázků.“ Mladý vypravěč se odmlčel a svým růžovým jazýčkem si začal osvěžovat svou upovídanou tlamičku. „Tak to dopověz,“ nedočkavě vyštěkl vlčák. „Pak už to byla jen psí zábava. Náš podvratáček, říkali mu Kubo, měl v plotě svou díru, využil okamžiku a už byl na chodníku. Zastavil se před pyšně se nesoucí fenou, a hned poznal, že se hárá. Obešel jí, přičichl ke zvednutému ocasu a panička začla volat: "Pejsku ne, pejsku ne." Ale kdepak Kuba. S Kikinkou si hleděli své psí lásky. Kuba se na rozloučenou otřel o srst Kikinky a svobodně, bez vodítka, si to pelášil kamsi do vedlejších ulic. Kdo ví, možná že jsem jeho potomek, takže nečistá rasa. Proto jsem tady.“

„Jak na tebe městská dáma volala?“

„Nejdřív ty můj uzlíčku a pak Cilinko. A taky jsem slyšel, jak si se svým mužem vyprávěli o té pudlovské rase. To prej slavnej hudební skladatel Beethoven napsal elegii na svého miláčka pudla a spisovatel G. Gaine sepsal báseň „Ctnostný pes.“

„No jo, o psech a zvířatech vůbec se toho už napsalo a nakreslilo,“ doplnil ho vlčák, který už ve svých deseti letech mnohé slyšel. „Hodně toho o zvířátkách vytvořil jakýsi Američan Walt Disney, dokonce jsou o nich natočeny filmy. V Čechách zase malíř Josef Lada nakreslil a napsal

povídání o kocourovi Felixovi v botách, Mikoláš Aleš byl zase machr na koně a o nás, vlčácích, je pěkné povídání od Jacka Londona. Kdepak, lidé si nás přes lečjaké přehlížení váží. Však on se o tebe taky někdo postará," ujišťoval náhodného tuláčka.

„U nás ve vsi se na to tak nekouká, kdo odkud je. Podívej se, zrovna naproti jde starej Nováček vyvést svého jezevčíka na každodenní procházku. Jezevčíci mají rádi dlouhé procházky. To je taky takovej nalezenec. Je to chytrý a dobrý hlídač, ale jeho pronikavý hlas je mi protivný. Pan Nováček jednou o něm říkal, že jeho dlouhá konstituce mu neumožňuje skákat přes vertikální osu, tedy přes ležící strom nebo něco podobného. Proto ho přenáší v náručí, aby si nepoškodil páteř." Hary se protáhl a Puňtovi řekl: „Víš co, jdi se proběhnout po vsi, abys viděl, kde zřejmě zapustíš své psí kořeny."

„Je, já mám jméno -- Puňt'a. Je lepší než Cilinka," radostně vypískl svým mladým hláskem a už se hrnul k díře v plotě, aby poznával svůj možný nový psí domov...

Erik STEIGR (20)

Nad sklenkou

Jednou jsem takhle zašel do malé irské hospůdky a objednal si černé pivo. Sedl jsem si přímo k baru, když vtom stařík vedle mě povídá: „Pokud objednáš skleničku té nejlepší whisky pro mě, barmana a sebe, tady Joe ti bude vyprávět děsuplný příběh, který tě bude strašit do konce života." Podíval jsem se na barmana, jenž vážně přikývl. Povídám si tedy, proč ne a objednal jsem tři skleničky.

Poté, co jsme si připili, se ke mně barman Joe sklonil, opřel se silnými pažemi o pult a začal vypravovat:

„Říká se, že v období podzimu roku 1528 zavítal do této krčmy cizinec. Nejprve rozrazil dveře a celou místností profičel silný vítr. Také nás obohatil jakýmsi zápachem. Byl oděný na tu dobu velmi nezvykle. Podle vyprávění měl na sobě něco, co by se dalo přirovnat snad ke smokingu, budil tedy velkou pozornost."

Najednou se opět ozývá stařík: „Jestli chceš vědět víc, musíš objednat další tři sklenky." Odpověděl jsem *dobrá*.

Napili jsme se a Joe pokračoval:

„Přistoupil k baru a poručil si horkou kořalku. Jak dosedl, zvedl se z něj oblak čehosi, co připomínalo popel. Teď už se dal dobře rozeznat i onen pach. Byla to síra. Chvíli se rozhlížel kolem sebe. Párkrát se napil. Zasyčelo to v něm, jako když hasíte oheň rumem. Šlo z něj čím dál tím větší teplo. Vlastně tu seděl zrovna jako teď vy. Po jeho levici popíjel místní ožrala. Muž se na něj podíval tak pronikavě, že snad musel vidět skrz. Pak ho chytil kolem ramen a něco mu pošeptal. Chlapík vstal ze židle...", barman ztichl.

„Předpokládám," řekl jsem, „že si se mnou dáte ještě tři skleničky."

„V podstatě jsem se chtěl jen nadechnout," povídá on, „ale když jinak nedáte..."

Třetí sklenka do nás padla ještě rychleji než dvě předešlé.a odkráčel," zněl konec věty, „Když se můj praděd díval, jak jeho starý přítel odchází, z ničeho nic zmizel i tajemný muž. Prostě se vypařil. Zůstal po něm jen prázdný kalich a trocha toho popela. Onen kalich tu máme ještě dnes, podívejte." Vyndal starou nádobu zpod baru, položil ji přede mě a nalil do ní totéž, co si kdysi přál temný host.

Chvíli jsem na něj nechápavě zíral.

„Prosím, napijte se. To vám neublíží."

V momentě, kdy se tekutina začala vlévat do mých úst, rozrazily se dveře. Hospůdkou prostoupil studený vítr s jemným nádechem něčeho spáleného. Trhl jsem sebou. Otočil se doleva, nikdo tam nebyl. Podíval se před sebe a hleděl na prázdnou kamennou stěnu, kde kdysi mohly být police. Seděl jsem na ztrouchnivělé židli. Na prohnílému pultu přede mnou stál kalich, prázdný. Pocítil jsem silný chlad. To proto, že kolem mě byly jen holé zdi a nad mojí hlavou tkvělo širé prošedivělé nebe. Zavřel jsem oči. Zanedlouho jsem jakoby v dálce slyšel hospodský hlahol a barmanovo jemné volání: „Pane, pane! Vás ten alkohol asi trochu zmožil, co?"

Uklidnil jsem se. Řekl si, že to byla jen má představivost smíchaná s dvanáctiletou whisky a oči

jsem opět otevřel. Všechno bylo zpátky na svém místě. Tedy ne úplně. Na pultu stálo devět prázdných skleniček a stařík nikde. Zeptal jsem se, kam muž odešel. Barman netušil, o čem mluvím. Jen mi sdělil, že jsem toho hodně vypil a něco se mi asi zdálo. Já jsem si byl tak jistý, že ne. Až později mě napadlo, že v tom kalichu byla nějaká droga, která mi přetvořila myšlenky, a dědek se pak nenápadně schoval za bar, kde se tiše smál.

Druhý den bylo vše jiné, takové zvláště nepřírozené. Nechápal jsem ten pocit. Vlastně ho nedokážu popsat dodnes.

Odpoledne jsem byl u sebe v kanceláři. Zvedl jsem oči od psacího stroje a skrz napůl prosklené dveře vidím, že se na mě upřeně dívá muž až z konce chodby. Jeho pohled jsem mu nejprve opětoval. Po chvíli, kdy můj zrak uhnul, se člověk vytratil. Vídal jsem ho často. Vždy byl dobrých dvacet metrů ode mne. Netušil jsem, co je zač, ani proč mě sleduje. Stávalo se, že jsem ho nepotkal třeba i celý týden, měsíc. Po takové přestávce se ale pokaždé trochu přiblížil. Zhruba po roce jsem to už nemohl vydržet. Chtěl jsem skočit z těch krásných irských útesů. Pozoroval jsem, jak se voda dole třísť o ostré skalnaté výběžky... Pochybuji, že bych pád přežil. Jakýsi hlas mi ale napovídal, že se vše brzy změní.

Od oné příhody v hospodě uplynulo třicet šest let. Za tu dobu jsem potkal báječnou dívku, se kterou bydlím v malém domku na venkově, kde jsme společně vychovali dvě dnes již dospělé dcery. Tajemného cizince jsem už nespatriil. Do té krčmy stále občas zavítám. Mám takové tušení, že se jednou rozrazí dveře, jimiž nejprve prostoupí silný průvan. Pak se vedle mě posadí chlap a objedná si grog. Napije se, nakloní ke mně a zašeptá: „Je čas.“

Nejsem blázen. Příběh píší, abyste znali moji minulost, až k něčemu takovému dojde. Když se za ní teď ohlédnu, možná jsem nikdy neměl pít z toho kalichu, nebo jsem neměl poslouchat šílenou historku o ďáblu, nebo jsem možná vůbec neměl chodit do té staré kamenné hospůdky v městečku nedaleko Dublinu. Přál bych si být zase mladý a místo piva si dát minerálku, sednout si ke stolu a dívat se z okna na právě zapadající slunce.

Zuzana VÁVROVÁ (23)

1. místo v kategorii Poezie 20 let a více let

Maluji tě

Jako slunce plující po hladině
do vlnek vetkává miriády hvězd,
jako provázky deště s jehlou z paprsků
dokáží šál z duhy v okamžení splést,
jako oblaka, jež svými proměnami hravě mámí zrak,
do nich s křídly rozpjatými vlétám jako pták.

Jak okvěti z polibku růžolíci na tvé tváři,
slova něhy dosud vázla v kalamáři,
jako mráz okenní tabule v jiskřivé mandaly mění
v horkou noc pod kresbou prstů přerůstá jas denní.
Jak písečný přesyp svá zrnka toužím po větru ti nést,
vmaluji tě do svého srdce, nechám tě až k jádru kvést.

Jiří HOLEČEK (26)

2. místo v kategorii Poezie 20 a více let

Kavárna osamělých duší

Mám stále divný pocit
Jako když ujede poslední vlak

A už jsem dávno procit
Vím že život je filmový brak
V něm hlavní roli
Ztvárňuje herec co neumí hrát
A proto ústup volí
O svou šanci nebude se rvát

V kavárně osamělých duší na vlakovém nádraží
Ve stanici s názvem Smutek se čekání prodraží
Přesto je tu plno, proč mě to jen zaráží?
Ke kávě dám si ticho, jež samota přináší

Vím že to není lehké,
Životem stále proplouvat sám
V hrudi je srdce křehké
A na duši hluboký šrám
Kdy se už něco změní
Často se svého osudu ptám
V hrudi cítím chvění
Ten pocit co tak důvěrně znám

V kavárně osamělých duší na vlakovém nádraží
Už roky čekám na vlak co zoufalce odváží
Zpoždění trvá věčně co mu tak v cestě překáží?
Tak další kávu dám si a pak odejdu pasáží

Kudy pak ve tmě půjdu?
Na to chtěl bych jen odpověď mít
Třeba i tisíc mil ujdu
Vstříc naději co si nedám vzít
Kéž by tu bylo světlo
Které mi napoví kde už je cíl
Které prosvítne temno
Dokud mám ještě dostatek sil

Do kavárně osamělých duší na vlakovém nádraží
Stále se vracím zpátky, tou samou pasáží
Najít tu správnou cestu, navzdory blamážím
Budu ji stále hledat a tak zase vyrážím
Vstříc tobě...

Květa KUDLÁČKOVÁ (60)
3. místo v kategorii Poezie 20 a více let

Cesty

Našedlá příchuť dávných cest
vklínění pod víčka lidského smíchu
pod hozeným třpytem jasných hvězd
rozezní rolničky v prašném tichu

V ječivém smíchu polednic
za zvuku zpěvu roztančených skřítků
ukutým mrazem, když je hic
ze svěžích jasných létavic
uváží z dávných cest kytku.

Každá cesta je nepoznaná
co do věčnosti vkládá stopy
chutná nám jako božská mana
píseň cest co je srdcem psána
což třeba každý nepochopí.

Každá z těch cest má pevný bod
z jiha se tu snadno vyvlečeš
hledajíc úsvit zázraků
nepotřebuješ tu doprovod
s poslední cestou přijde žnec
nemysli, že mu utečeš.

Marcela NEZDAŘILOVÁ (32)

Najednou jsi tu nebyl

Najednou jsi tu nebyl
a před domem mi vadne kvítí,
jen stará lampa v strnulé noci svítí.

Procházím náhle,
duše mi stárne.
Proudy lidí již neplynou,
jsem však s tebou každou vteřinou.

Každým krokem ztrácím sílu,
ať někdo probudí v lásku mou víru.
Raději zavřu víčka,
chvějí se jak světélka.
Jak pohřební svíčka.

Hoří tou krásou z hvězdných cest.
Ať anděl odpoví na mou předpověď.

Andílku, jak voní láska?
Tak krásně voní, jak čerstvé květy na jabloni.
A taky hřeje?
To se ti náhle celé tělo chvěje.
Jak vlastně dýchá?
Dýchá ti srdcem, už to nejde vzduchem.
Lze na ni sáhnout?
Stačí ta představa a jenom ruku vztáhnout.
Je to opravdu láska?
Stačí pohled očí, tvé srdce náhle křičí.
Tak tohle to je láska???
Je to krásná kráska.

A najednou to cítíš.
Už nemůžeš být bez ní.
Jsi tak hodně daleko a nejde to vzít zpátky.
Už to prostě nejde vrátit na začátky.

Už musím jít spát, mé srdce chce dál psát.
Jen se ptám, zda nebyl to omyl?
NAJEDNOU JSI TU NEBYL!

Ludmila ŠIMŮNKOVÁ (56)

Chvála vínu

Vínečko, víno červené,
máš barvu lásky,
máš barvy růží děděné,
jako naše děti vrásky.
Vínečko, víno bílé,
máš v sobě jiskřičky,
ty jsou vždy tak čilé,
jako v dlani perličky.
Vy dvě vína chutnající,
srdci i jazyku,
vypiji vás jedním dechem,
ne však ze zvyku.

Monika STACHOVÁ (34)

Bez názvu...

Ztracena v lese jsem,
sama se svým strachem, vzpomínkami...
Bloudím... začíná se stmívat,
zrychlují krok...běžím...hledám cíl...
Nacházím jen žal a na srdci splín.

Strach ten žene mně dopředu...
Nohy těžknou, jsou jako z olova...
Nejde to, nemohu jít dál, nemohu...

Vidím v dálce světlo...
To sluneční paprsek si ke mně našel cestu,
to on hřeje mou tvář a šeptá...
„tak pojd' a nestůj"...

Tak přece jen sluníčko...
Pomohlo mi najít cestu ven?...
Teď stojím na prahu svého dětství,
vstupuji...dveře jsou otevřené.

Nikde nikdo...
„Kde jsi" ...křičím „kde tě mám?"
Chci tě obejmout, chci ti říct,
že přesto všechno ráda tě mám!!!

Nemohu tě nalézt...
Vcházím do kuchyňských dveří,
vidím tě...sedíš u stolu...nehnutě,
se sklopenou hlavou...a pláčeš,
možná proto, že nebyli jsme spolu...

Přistupuji k tobě blíže...
již nesedíš, ležíš tu přede mnou.
A já cítím, jak z tebe život odchází...
Bolí to, moc to bolí...
Asi zešílím, popadá mě zoufalství.
„Prosím tě, zůstaň,
já potřebuji slyšet, alespoň jednou jedinkrát,
že mě máš rád, že jsem tvá holčička, tvůj život
a že si nedokážeš představit ten svůj beze mě.“

Táto, tatínku, ty už mě neslyšíš ?
Ale já tu stále jsem...
objímám tvé tělo bez života a nechci tě opustit,
vždyť jsi můj a já tvá...zoufalá...tati!

Maminka přišla a trhá mě od tebe,
ona chápe jak těžké je být bez tebe,
drží mě v náruči, tiskne mě k svému srdci
a šeptá: holčičko moje, se mnou jsi v bezpečí.

Držím teď maminku...přesto bych chtěla být u tebe...
Pláču a maminka pláče se mnou...
Tiskne mě pevně k sobě a znovu šeptá...
„Musíš ho nechat jít, musíš mu odpustit,
prosím, nech ho odejít!“

Já vím, maminko...odcházíme...ruku v ruce,
už jsme skoro u dveří, pouštím se a vrhám se zpátky za tebou.
„Táto, tatínku, nejde to, nemohu jít s tebou
a tak ráda bych šla.
Přitiskla se k tobě a nikdy už od tebe neodešla...“

Maminka na mě čeká...půjdu s ní cestou života.
Maminko, maminečko...prosím tě, ty zůstaň,
zůstaň se mnou a neopouštěj mě...

Věřím, že jsi mě měl rád a odpouštím ti, tati,
že jsi nedokázal mi to najevo dát...
Táto, tatínku, děkuji...
odešel jsi...v mém srdci však zůstal.

Zdeněk KUČERA (65) **Vánoční říkanka**

Byl jeden malý domeček. V tom domečku stařeček.
U stařečka holčička, u holčičky kočička.

Blížily se Vánoce, zase jednou po roce,
u domečku sněhulák, stál a tiše rozjímal.
Když dostavil se ŠTĚDRÝ DEN,
každý z nich měl krásný sen.
Děda přál si babičku, děvče ještě kočičku,
kočička si přála myš, sněhulák zas mráz a sních.
Pod stromečkem lahvička, koupila ji holčička.
Dědeček zas psíka v koši, místo MICKY -- trochu kňučí.
Holčička i psíka bere, jen sněhulák rozmrzele,
do chaloupky nakukuje, koledy si pobrukuje.
U stromečku na židličce děda zapaluje svíce,
s prskavkami, co září kolem,
jako hvězda nad BETLÉMEM.
Kočička si s psíkem hraje, děda v ruce lahvičku,
venku mrzne až to praští, děvče zpívá písničku.
O Vánocích, o Ježíšku, o lásce a přátelství,
maminka co anděl strážný, sedí také v místnosti.
Tatínek ten přišel také, škoda, že jen na chvilku,
ve vzpomínkách dědy chodí s holčičkou zas po dvorku.
Na nebi se hvězdy třpytí a těm čtyřem dobře je,
ze srdce jim láska prýští -- duše štěstím okřeje.
Vánoce jsou svátky klidu, štěstí, míru, setkání,
kež se všichni domluvíme, bez dlouhého hádání.
Kočička si hraje s psíkem, holčička se usmívá,
ze štamprličky děda usrkává, vánoční čas ubývá.
Ať se zase za rok sejdem, moji drazí přátelé,
život je jak voda v řece, a stejně tak odplouvá.
Byl jeden malý domeček, v tom domečku stařeček,
u stařečka holčička, u holčičky kočička.
A u kočičky běhá psík. A už nepovím vám nic.

Jan TICHÝ (34)

SM173

Trn
v očích mraků,
stín
v slzách máků,
bouře
ve sklenici vody,
lež
tak blízko od pravdy

Kreslím
život v bláznivých kruzích
nenávist
a láska soustředí v duších,
blízkost
je zločin a upřímnost
trestá se smrtí,
ve Tvých očích
touha se leskne

a odmítání.

Tváří v tvář
sedmi bránám osudu
mé srdce
je špatný snář,
propadám
křivkám z pohledů,
tak jsi na dosah
tak blízko,
zakázaná,
neodolatelná a přesto
tak daleko.

Možná
říkají že nemám nic
co dát,
ve světle loučí
dám ti víc
co znát.

Tak zavři oči
a nechej se vést
nech je ptát se
čí
je ta krása
co má mě svést.

Michaela NĚMCOVÁ (22)

Život

Na počátku všeho bylo nic.
Tma, ticho a žádný cit.
Časem srdce začalo bít,
Zvuk rezonoval tmou.
Skrz tu clonu černou,
Sděloval a tvořil.
Brzy tmu rozbil
A jednotlivé kontury byly znát.
Jasně, ale ne tak ostré.
Srdce tlouklo silněji,
Tvar se měnil.
Život se vyvíjel.
A světlo nabralo jasnějších odstínů.
V tu chvíli bylo znát,
Že dokážeš se smát.
Na věci můžeš si šáhnout,
Z plných plic se nadechnout.
Pamatoval sis a utvářel,
Příběhy a lidí tváře.
A najednou poznals cit.
Ryzí, čistý, naplňující.

Emoce, lásku a nenávist.
Dvě protichůdné věci,
Které si jsou mnohem blíž.
A jak čas plynul, zjistils,
Že vlastně nevíš,
Co je láska.
Hledals, ztratil a našel.
Bloudění v nekonečném kruhu.
Celý život si hledal a nenacházel,
A nakonec si věděl,
Že putování je u konce.
V posledních nadechnutích konečně zjistils,
Že znáš odpověď.
Rozhlédl ses a podíval se do očí,
Plných smutku a bolesti.
Z posledních sil chytl si ruku
A předal do nich naději.
Jednou, jednou znovu se setkáme
A já už budu vědět.

Ivana VAGAČOVÁ (57)

Foukej, foukej, větříčku

Foukej, foukej, větříčku,
vyfoukej nám písničku.
O podzimu malíři,
co kolem všechno rozzáří.
O běloučké paní Zimě,
co nás všechny pod peřinou skryje.
Foukej, foukej větříčku,
přines další písničku.
O jaru, co letí z dále,
o sluníčku, jarním tání.
Foukej, foukej zas,
ať nastane letní čas.

Josef SEDLÁČEK (30)

Ta za vlnou vlna, myšlenka za myšlenkou

Srdce když s myšlenkou je spjato,
mořskou připomíná vlnu tříštivou-
-tolik by chtělo zasáhnout,
však nedovede jinou lapit vlnu jedinou.

Vzruchy, co pěna bílá na vrcholcích jejich,
tolik mi pění přání mé duše.
Nic není však tišší, než ona,
i v bouři vše kol zní jen hluše.

A tak se míhá ta za vlnou vlna,
se třpytným tím vrcholčkem každá z nich,
pak moře bouřné blizard připomíná tichý,

sněžný prach, dálava topící se v závějích.

Jsem podiven, hluku že není tu,
jen mihot těch vrcholků, za jedním prchá druhý,
nebes není, ni větru kol,
snad že jen šepot jakýs- to jedna s druhou mluví.

Dlouze tak zachmuřen hledě v dálku obzornou,
nesčetněkrát jsem se sebe ptal,
co je to za krajinu chladnou tu.
Odpověď nenašel, však ptát se nepřestal.

Proč mi to moře duši že připomíná?
A proč že v něm sám ve vratké pluji lodi?
A co až převrhne se ve vlnách těch,
kdo provaz pak mi hodí?

A proč že mořem tím tak žiji
a tolik tíhnu k němu?
To nádej tím vším je vinna,
nádej, že jednou loďka má pevného najde břehu.

NA VYSVĚTLENOU: Úkolem soutěžících v následující kategorii Mikropovídka bylo ukončit ji větou: *Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.*

Eva ŠAMŠULOVÁ (68)

1. místo v kategorii Mikropovídka

BRAMBORY

„Prosím tě, až půjdeš z přednášky, kup v zelenině na rohu dva pytlíky brambor!“ -- volala za mnou máma, když jsem jednoho krásného jarního dne odcházela. Rozkaz jsem vzala na vědomí a šla sát na fakultu moudro. Po přenáškách jsme šli nasávat něco lepšího a záživnějšího. Nevím, zda obé otupilo mou inteligenci natolik, že se přihodilo tohle:

Na rušné pražské křižovatce Hyberské a Opletalovy ulice jsem vstoupila do liduprázdného krámu a zaplatila u dvou prodavaček zabraných do důležitého rozhovoru dva sáčky brambor. Inkasovaly peníze a pokračovaly v diskusi o jakémsi bídáku Říšovi. Marně jsem hledala zaplacené brambory, tak jsem opět nesměle do dialogu vstoupila s dotazem. Byla jsem nasměrována kývnutím hlavy ke dveřím. Tam stál opřen jutový pytel. Bezmyšlenkovitě jsem ho uchopila a vytáhla ven. Pracně jsem s ním přemýkala křižovatku, a vtom mě oslovil galantní muž s otázkou, zda nechci pomoci. Coby slabá dívka na vysokých podpatcích jsem byla ráda. Pán si jej hodil přes rameno a hekl. Pak se zeptal, cože to nesu. Odpověděla jsem po pravdě, že brambory. Ovšem v tu chvíli mi došlo, že pána netíží pouze dva zaplacené pytlíky. Opatrně jsem přes rameno jukla, zda se za mnou z liduprázdného krámu neřítí dvě prodavačky. Neběžely, téma Říša bylo silnější než jejich bdělost. Galantní pán nic netuše donesl pytel až do domu před výtah. Tam jsem ho s líbezným úsměvem a mnoha slovy díky propustila. Doma jsem odložila brambory na pavlač, na další tahání mi již nezbylo sil.

Když mě v kuchyni matička obvinila ze sklerózy a naříkala, že nebudeme mít co do úst, poslala jsem ji ven. Za vteřinu přišla s očima navrch hlavy a dotazem: „Proboha, proč jsi těch pytlíků koupila dvanáct?“

Tak jsem musela jít s pravdou ven. Ovšem návrh, abych šla přebytek vrátit, jsem rázně

odmítla. Za prvé by se už asi nenašel iniciativní muž na odnos, za druhé jsem nechtěla potřeť vyrušit prodavačky v důležitém hovoru.

Ač se to stalo dávno, ještě dnes, když tu historku vyprávím, se můžu potrhát smíchy.

Libor ŘEZNÍČEK (48)

2. místo v kategorii Mikropovídka

TEORIE MÉHO VZNIKU

Ze všech historek, které mi náš děda tak rád vypráví, mám nejraději tu o mém vzniku, protože se mne bytostně dotýká.

Děda byl vášnivým nimrodem a připadá mi, že strávil v lese většinu svého života. Vždy, když jsem se zeptal babičky, kde děda je, odpověděla samozřejmě: „no, v lese, kde by byl?“ Dědu jsem si proto v dětství moc neužil, protože když jsem ráno vstával, byl již v lese, a když jsem šel na kutě, byl už zase na číhané. Dnes, když už děda neudýchá ty naše kopce, vypráví a vypráví tak barvitě, že já ty jeho příběhy žiji s ním, a tak mi vynahrazuje to, o co jsem přišel v dětství.

Byl vlahý večer, až nezvykle vlahý a teplý na září. Děda celý den jen zářil, neměl doma stání a bylo cítit jisté napětí. „ Tak už běž prosim tě,“ řekla babička a děda, jako by čekal na toto heslo, lípnul babičce hubana a vyrazil do svého milovaného lesa. Měl jasno, už dávno totiž věděl o malém stádečku spárkaté zvěře, které se chodívalo večer pást na horní palouk u posedu. To bylo to dědovo vysněné místo, jeho osobní ráj, kde proseděl asi tak půlku svého života. Děda, bohužel, netušil, že tuto vlahou noc si vybral pro svůj lov i můj otec, který moc dobře věděl o tomto posedu, který se mu zdál přímo ideální.

Děda se konečně došoural ke svému posedu, bylo již přitímní a on pospíchal, aby nepropásl to divukrásné divadlo, kdy se při měsíčku na palouku popásají mladé srnky. Jak pospíchal, docela se unavil a tak těsně u posedu se zastavil, vyndal butylku se svým životabudičem a odkašlal si. V tom okamžiku nahoře na posedu cosi zašramotilo a v minutě se tam strhla divoká mela. Sakra, řekl si děda, že by mě předběhl fořt? „Františkuu?“ -- zavolal děda a jen slyšel hluk, jako když se honí králíci v kotci. „Co tam, Franto, vyvádíš?“

„Náš děda!“ Uslyšel poté a zdálo se mu, že ten hlas zná. „Nejsem žádnéj tvůj děda!“ -- vykřikl a začal pomalu stoupat na posed. V tom okamžiku seskočila z posedu víla. Ano, děda by skutečně v tu chvíli přísahal, že poprvé v životě, co chodí do lesa, uviděl opravdovou vílu. Jasně viděl postavu ženského pohlaví v průhledné košilce, která při dopadu z posedu poodhalila vše, co měla původně zakrývat. Děda se zarazil ve výstupu a hleděl na prchající stvoření a přísahal by na vlastní život, že ta ženština po té trávě letěla, že se jen tak lehce nadnášela a při tom polétavém běhu odhalovala své kulatoučké pozadí. Jasně viděl, jak se jí ty půlky natřásají, než mu zmizela v šeru. Sakra, ta by stála za hřích, pomyslel si a začal opět stoupat nahoru na posed. Když dosáhl poslední špruše a chtěl vlézt dovnitř, vyskočila z posedu další postava. Tedy vyskočila, byl to spíše takový pokus o parašutistický seskok v jeho úvodní fázi. Děda vlezl dovnitř a upřel zrak na podivnou scénu. Z posedu se snažil vyskočit chlap, ale tak nešťastně, že se při seskoku zachytil za šle a zůstal viset v půli cesty. Mrskal s sebou a snažil se uvolnit, ale ty kšandy držely jak přibité. Chlapík se tím mrskáním rozhoupal a vypadal jak puberták na Matějské pouti. Vlál tam v tom večerním šeru, měsíček pomalu vylézal a on se stal bezbranným ve svém jednání. Děda se rozchechtal, došlo mu, že zde nerejdily lesní víly, ale že si krásný vlahý večer, tolik nezvyklý na září, vybral pro rejdní docela obyčejný lidský pár. „Hergot dědo, tak mi pomozte!“ Ty kšandy jsou myslivecký na knoflíky a vůbec nejdou odepnout! Děda se pozorně podíval a se smíchem v hlase podal z vrchu ruku svému mladému kolegovi z cechu mysliveckého. „Kabíček? „Kabíčku, co to tu vyvádíš člověče? Ale ty kanče, ty přece chodíš s naší...“ „Mařkóó“ -- ozvalo se ztišeným večerním lesem, „já ti tu prdel seřezůů!“

No, a to je asi tak vše o tom, jak jsem se o celých devět měsíců později narodil já, tedy Kabíček nemladší a jak jinak, také nimrod a pokračovatel Hubertova cechu. Náš děda se stále ještě těší ze zdejšího světa, jen do milovaného lesa už nemůže a tak alespoň povídá ty svoje

lesní zážitky. Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.

Eva ČAPKOVÁ (39)

3. místo v kategorii Mikropovídka

POHŘEB

Po dlouhé době sedím zase u tetičky a strýčka a poslouchám jejich báječné historky z mládí. A že jich je opravdu spousta. Tetička byla atraktivní, dlouhovlasá blondýna a muži na ulici z ní nemohli spustit oči. „Ty, Aničko, už jsi tady Kristě vyprávěla tu tvoji historku, jak jsi šla na pohřeb spolužákovi?“ -- ptá se pobaveně strýček. „Jestli nechceš, klidněji to povím sám.“ Tetička se v křesle napřímí a rychle vyhrkne. „Tak dneska, milý Františku, to řeknu já. A přesně tak, jak to doopravdy bylo. Vždycky něco přidáš a něco ubereš!“ Strýčkovi spadne čelist, z jeho výrazu je poznat, že tohle opravdu nečekal.

„Byli jsme se strýčkem již manželé, když jsem se jednoho dne dozvěděla, že zemřel můj spolužák ze základní školy Kája Horký. Byl to třídní šašek a skutečně velký fešák. Pohřeb se měl konat příští středu v jedenáct hodin a já jsem se rozhodla, že tam půjdu. V ten den jsem koupila krásnou kytici rudých růží a vyrazila jsem. Třeba tam potkám nějakého spolužáka? Smuteční síň byla tak z poloviny zaplněná, tak jsem si sedla doprostřed a pozorovala lidi. Hmmm, nikoho nepoznávám. Ale proč ta paní v první řadě, co má na hlavě děsně nemožný klobouk, na mě tak nevraživě zírá? Spolužačka to určitě není. Chvilí se dívá na rakev a pak vrhá zlé pohledy na mě. No nic, třeba se mi to jen zdá. Poslouchám jen hudbu a vzpomínám na Kájovy vtípky, které prováděl učitelům. Najednou zjišťuji, že všichni odešli. Jdu položit kytici k rakvi a také odcházím. „Ten Vašek měl ale opravdu krásný pohřeb.“ Zkoprním! Jaký Vašek? Zaposlouchám se nenápadně do hovoru lidí, které jsem viděla ve smuteční síni. Proč, pro Boha, pořád mluví o Vaškovi? „Promiňte, prosím, byl to pohřeb Karla Horkého?“ -- zeptám se, celá nesvá. „Ale kdepak, to byl pohřeb Vaška Slepíčky. Jeho manželka, to je ta paní v tom klobouku, chtěla jen malý, rodinný obřad, ale my jsme ji přesvědčili, že jeho kamarádi se s ním chtějí také rozloučit.“ Sakra! „Promiňte, ale přece ve středu v jedenáct hodin má mít pohřeb Kája,“ celá zmatená třeštím oči. „Milá paní, dneska je ale úterý!“

No páni, to jsem tomu zase dala. Spletla jsem si den! Byla jsem na cizím pohřbu! Co teď? Mám se vrátit pro tu kytku? Jak si jí asi vezmu? To se tam mám děsně nenápadně plížit? A ještě ke všemu mě dáma v klobouku nespouští z očí. Tak fajn, odcházím, nemám sílu manželce Vaška Slepíčky něco vysvětlovat a mám pocit, že by TOHLE určitě nepochopila.

Tak zítra půjdu koupit novou kytici rudých růží a dám si to repete. A slíbila jsem si, že o TOMHLE trapasu opravdu nikdy nikomu neřeknu, jen mému manželovi. Slib jsem splnila, je to poprvé co tuhle historku vyprávím já sama. Za to František! Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy."

Rudolf KOUTENSKÝ (55)

3. místo v kategorii Mikropovídka

PŘÍBĚH ZAHRADNÍKA PANA LOJZÍKA

Pan Alois měl už od mládí velmi kladný vztah k přírodě. Za svým baráčkem si postavil velký vyhřívaný skleník, ve kterém bylo možné po celý rok obdivovat kaktusy nejrůznějších tvarů i velikostí. Ve své práci jej zaměstnanci oslovovali jménem „Lojzíku“ a protože každému vždy poradil nebo pomohl s roubováním stromů, byl oblíbený.

Jednou na jaře nastoupil do podniku nový zaměstnanec. Ten pracoval předtím v zemědělství a snad proto prosazoval názor, že pěstovat kytky je zbytečné. „Na každé zahradě musí růst brambory, cibule, mrkev, česnek a hrášek!“ -- vykřikoval pan Vladimír -- to když pomocí špagátu rozdělával půdu u přilehlé zahrady na pět částí. Po několika dnech se čtyři hnědé plochy

zazelenaly, ale pouze jedna, ta pátá, hrachem osetá, byla stejná jako předtím. Ani intenzivnější kropení nepřinášelo žádaný výsledek.

Proto se zahradník Lojzík začal o tuto záhadu zajímat. Vyrýpal ze záhonu několik zrněk hrachu a položil je na radiátor do misky s mokrou vatou. Bohužel, ani v těchto ideálních podmínkách, hrách nezačal klíčit. Když pan Vladimír přinesl papírový sáček s několika zbylými zrny hrachu, záhada byla rozluštěna.

Pan Alois si tehdy nasadil brýle a po přečtení nápisu se dal do neutěšitelného smíchu. Na obalu byl nepřehlédnutelný nápis HRÁŠEK, ale pod ním, malými písmeny světlejší barvou kurzívou napsané, předvařený. Když se téhož roku v novinách psalo o neúrodě, pan Lojzík si v přítomnosti pana Vladimíra neodpustil jízlivou poznámku: „To naši zemědělci zaseli taky něco předvařeného...”

Pan Alois ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.

Martina HEROLDOVÁ (17)

Špatně načasovaný rozsudek

„Obžalovaný, povstaňte a slyšte rozsudek jménem republiky. Městský soud v Chomutově rozhodl, že obžalovaný je vinen a odsuzuje se tak k trestu odnětí svobody nepodmíněně na dobu dvou let...” Crrrrrrrr! Soudní síň otrásl strach...

Zřetelně dodnes vidím ten obraz. Já, tenkrát ještě maličká, blondátá holčička s culičky, s šibalským úsměvem na rtech, prováděla jsem malý kanadský žertík. Potichu jsem se vkrádala do potměšilé jídelny. Skrze závěsy prosvítalo bílé měsíční světlo a v celé místnosti bylo naprosté ticho. Jediné zvuky narušující tuto harmonii byly mé tiché kroky a tikot budíku v mé ruce. I ten vypadal poněkud honosně, stejně jako celá babiččina jídelna. Byl celý bílý a jeho končetiny vypadaly pozlacené. Totiž, abyste rozuměli -- ozdobné ručičky ukazující čas na taktéž pozlacených římských číslicích ciferníku a nožičky, které mu sloužily jako opora, když stával na nočním stolku.

Asi jsem jen chtěla zažít trochu adrenalinu, trochu legrace. Posunula jsem čas zvonění budíku zhruba na půl jedenácté v noci a přemýšlela, kam ho ukryt. Nemohla jsem se dočkat, až uprostřed noci začne zvonit tím svým řinčivým tónem a nikdo nebude vědět, co se děje. Nejprve se jako vhodná skrýš jevila skříňka pod oknem. Ale při jejím otevření hrozilo hlasité vrzání, které jsem si právě teď, při babiččině lehkém spánku, nemohla dovolit. Nakonec mě do očí uhodil černý batoh postavený na zemi. Opatrně jsem rozepnula zip, vložila budík dovnitř a znovu jsem svou skrýš zamaskovala. Opatrně, po špičkách, jsem se odebrala zpět k posteli a spokojeně se zabalila do deky. Však to poznám, až se něco začne dít.

„Vstávej,” šeptala babička a skláněla se nade mnou. Oknem do místnosti pronikalo jasné sluneční světlo a za okny se ozýval ptačí zpěv. Jak je to možné? V noci se nic nedělo. Žádný budík. Žádné zvonění. Žádný povyk. Žádná legrace. Sama sebe jsem se ptala, kde jsem asi udělala chybu, ale neprozradila jsem se před babičkou a poslušně jsem zasedla k velmi pozdní snídani. Babička mi nalila horký sladce vonící čaj a přidala k němu kousek buchty, jež právě dopekla, a jež se mi po několika vteřinách ve snaze o její přemístění podařilo vyklopit na zem. Rychle jsem sbírala drobečky ze země, aby babička nic neviděla. Najednou jsem si ale u topení všimla něčeho, co mě zarazilo. Kde je batoh?!

„Babi?” začala jsem opatrně. „Copak, Martinko?” vlídně se ke mně obrátila babička. „Tady byl včera batoh, ne?” zeptala jsem se nejistě. „Samozřejmě, že byl. Děda si ho vzal ráno do práce.” Začala jsem přemýšlet, zda jsem budík nenařídila špatně. Přeci jen v té tmě se člověk snadno splete. „Kam?” -- ujišťovala jsem se. „K soudu, přeci. Jel zase dělat přisedícího,” povzdechla si. „Že se na to nevykašle, blázen stará. Za těch pár korun mu to nestojí.”

„Obžalovaný, povstaňte a slyšte rozsudek jménem republiky. Městský soud v Chomutově rozhodl, že obžalovaný je vinen a odsuzuje se tak k trestu odnětí svobody nepodmíněně na dobu dvou let...” Crrrrrrrrrr! Celá již tak ztichlá soudní síň strnula. Soudkyně zděšeně vzhlédla a očima tékala ze strany na stranu. Místností se ozývalo řinčení vycházející právě z té části, kde

zasedal celý soudní senát. Aby tu tak byla bomba! Ochránka zbystrila, ale stále nevěděla, jak a proti čemu vlastně zasáhnout. Černovlasá hodnostářka pověřená soudní mocí si upravila brýle na nose a s klepajícím se hlasem dále četla plné znění rozsudku, aby byl v sále zachován klid. Obžalovaný mladý muž nejprve vytřeštil oči, ale nejspíše nabyl dojmu, že mu z toho neštěstí přeskočilo, z čehož mu teď zvoní v uších. Rezignovaně sklopil zrak a vypadal, že se každou chvíli zhroutlí.

„Tak ti pěkně děkuji, dobrá duše,“ usmíval se ironicky dědeček, když přišel domů. „Za co?“ -- děsila jsem se nejhoršího. „Říkal jsem si, že ten, kdo si dnes do soudní síně přinesl zvonící budík, je pěkný vůl. A o přestávce jsem ho našel v batohu,“ rozesmál se sám nad sebou.

Dědu už k soudu víckrát nepozvali. Dodnes, přestože to zavinilo konec jeho soudní brigády, když tuhle historku někomu vypráví, může se potřhat smíchy.

Kateřina SELINGROVÁ (17)

Špatný den? To těžko.

„Opravdu to nikdo nezjistí?“

„Jistě, že ne,“ zakroutil Neil hlavou, popadl nápadný černý igelitový pytel za jeden konec a Jonathan za druhý. Společně ho pak hodili přes zábradlí do řeky. Chvíli se naše trio dívalo, jak pytel mizí v jemných vlnkách. Dopadal na ně svit měsíce, ale nebe samotné bylo temné a bez hvězd. Byla to zvláštní noc. Na silnici tak opuštěné jako měsíc na obloze, stálo zaparkované pouze naše auto. A vlastně to druhé, nabourané opodál, ale to se ztrácelo v příkopu. Mohlo se blížít první nebo druhé hodině nad ránem. Vůbec nám nedocházelo, co se v posledních uplynulých hodinách stalo.

Jisté bylo jen, že jsme se právě zbavili něčeho v pytli. Co to bylo, těžko říct. Také jsme předtím jedli sushi. A ještě před tím šli do divadla. V doprovodu čtvrté osoby. Ale kam se sakra ona čtvrtá osoba poděla? Co když... Ne, to sushi jsme určitě jedli s ním, ne z něj.

Neil pohodil hlavou, rukou si projel havraní rozčuchané vlasy. Jonathan představoval jeho naprostý opak. Místo kožené bundy měl oblek, lakované boty nahradily kanady, kaštanové vlasy svázané do culíku dosahovaly délky ramen. Slušňáček a rebel. A samozřejmě já. Princezna, jak se mi přezdívalo.

„Budeme předstírat, že v tom pytli bylo sushi, pánové,“ prohlásila jsem roztřeseným hlasem. A to jsem se snažila, abych zněla přesvědčivě.

Jonathan s Neilem jen tiše přikývli. „Což mi připomíná... Nezájdeme na sushi?“ -- navrhl po chvíli Neil s úšklebkem na rtech.

„Rozhodně nic nenamítám,“ souhlasil Jonathan a otočil se k autu. S Neilem jsme ho následovali.

„Nedávno byla otevřena údajně dobrá sushi restaurace s nočním provozem,“ poznamenala jsem, když jsme všichni nastoupili.

„Naviguj.“ Jonathan nastartoval a já mu začala udávat pokyny.

Restaurace byla opravdu otevřená i v těchto nočních hodinách. Posadili jsme se k zapadlému stolu v rohu. Obsazené byly asi další dva nebo tři stoly, pořádně nevím, nevěnovala jsem tomu pozornost. Obsluha k nám hned přiběhla s nabídkou a my si bezmyšlenkovitě objednali.

„Co se vlastně dneska stalo?“ -- začal opatrně Neil.

„Víte... můj pradědeček a dědeček mi často vyprávěli příhody. Byly to dvě skoro totožné historky. Oba měli podobnou bandu jako jsme my tři, chodili rádi na sushi, vyhýbali se otevřené společnosti a uzavírali se do vlastních světů.“

„Proč tu vytahuješ pohádky z tvé rodiny?“ -- zasmál se Neil.

„Protože to je zajímavý,“ ušklíbnul se Jonathan. Upravil si sako a pokračoval. „Jednou se náhodou dostali k dopravní nehodě. Zachránili jednoho člověka. Naložili ho k sobě do auta a vzali s sebou do divadla. Pak na sushi. A poté... prostě zmizel.“

Dívala jsem se pochybovačně na Jonathana. To už snad nemohl myslet ani vážně, muselo mu z toho všeho dnes přeskočit. Nedivila bych se tomu, ani trochu.

„Vážně?“ -- položila jsem otázku.

„Počkej, ještě nepřišlo to nejlepší,“ začal se smát. „Ten člověk potom s dědou mluvil. Prostě za ním přišel a řekl mu, že děkuje za fajn dnešek. Že to divadlo bylo skvělé.“ Jonathan se znovu začal smát, tentokrát si už utíral i slzy, protože začal smíchy brečet. „A teď ta nejlepší část. Ten člověk mu nakonec rozhovoru řekl, že jsou mrtví všichni. Že umřeli ve stejné nehodě.“

I přesto, že jsme všichni tři sdíleli poněkud drsný smysl pro humor, já ani Neil jsme se nezasmáli.

„Můj dědeček i pradědeček můžou být mrtví už několik let, ale ještě dnes, když tu historku jeden z nich vypráví, se může potřhat smíchy.“

Jiří MALIŠ (19)

Aloha, namaste kavárnám

Asi to bylo tou akustickou hudbou v pozadí. Nebo tím zázvorem, jež ležel na dni hrnku s nápisem Čaj. Nebo vůní pomerančových tyčinek, které v tu noc nedaly spát žádnému návštěvníkovi kavárny Commeblanc. Ale nejspíš to bylo tou hudbou.

Určitě za to mohla ta kytarová vyhrávka, která ji připomínala tóny, jež jako malá dokázala vyloudit z tátova mahagonového ukulele. Její myšlení a logika byly ten večer na dovolené kdesi v dáli. A pohled na toho elegána za barem byl pro ni konečnou.

Chodila sem denně, on tu byl poprvé. Jí bylo devatenáct, jemu něco přes dvacet, možná vysokoškolák na brigádě. Ona již rok bez vztahu, on určitě zadaný. V tu chvíli ale rozhodovaly jiné věci. Sklenička bílého Stoneleigh a rozhodně ten zmatek. Musela ho oslovit za každou cenu.

Bez jediného plánu či myšlenky přešla nejistým krokem k baru a všechny zbytky sebedůvěry byly pryč, když se na ni s úsměvem obrátil.

„Co to bude?“ -- byla první slova, která od něj slyšela. Z její strany následovala chvilka ticha, poté ji spasila náhlá jiskra fantazie.

„Dala bych si kávu,“ a opět se zarazila, když jí došlo, jak strohá její objednávka je. Začala zmatkovat. „Macchiato, vlastně ne -- karamelové frappé.“ Chtěla ovšem něčím vyčnívat. „Mohl byste tam přidat trochu Aloha?“ -- dodala s flirtem.

„Karamelové frappuccino, v pořádku. Ale co je Aloha?“ -- odpověděl mírně nejistě.

„Nevím, tamhle to máte napsané,“ odvětila mu a ukázala ke dveřím.

„Aha, to je reklama na naši novou kokosovou příchuť. Vůně tropů, Havaj, znáte to,“ řekl a rozesmál se.

„Tak, to bude asi vše,“ vykoktala ze sebe v odpověď, zrudla v obličeji na úroveň maximální rajčatovosti a jen se otočila od baru.

Zbytek večera si pamatuje mlhavě. Stačí jí, že teď může vedle něj usínat. A ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.

Irena HANOUSKOVÁ (62)

Okno do třídy

Toho dne stála na okně kytka a jako obvykle pozorovala třídu. Rozjitřené vášně šestnáctiletých učnic nenaznačovaly, že by mohlo být dneska veselo.

Kytka se zachvěla při pomýšlení, že by mohla být zatažena do sporu. Raději k sobě přitáhla poupata, zatvářila se jako kulisa a všechny průduchy naladila na příjem.

Do třídy vešla učitelka. Třída na zlomek vteřiny zmlkla, ale v zápětí se opět rozbouřila. „Tak si počkáme,“ pomyslela si kytka. „Tak si počkáme,“ řekla učitelka.

Čekání se dnes nějak protahovalo, než se mohla mlád'átka posadit. A jakmile dosedla, děvčátko v první lavici, s nevinným kukučem a odvážným výstřihem do poloviny prsou, zabořilo svůj pohled do učitelčinych očí v naději na akci. „Sundejte to!“ Učitelka nechápala. „Sundejte to!“ Pořád nechápala. „Co mám odstranit? Mám na sobě něco nevhodného?“ „Ne, tam se zdi!“ --

ozvaly se další hlasy.

Kytka situaci vyhodnotila jako zmatečnou.

„A co je na zdi? Pavouk nebo co?“ „Jo,“ přisvědčila půlka třídy. „Sundejte prezidenta za to, co nám provedl.“

„To už zavání lynčováním. Nechtěla bych být advokátkou diaboli nebo angeli,“ otrásla se kytka.

„Co provedl konkrétně vám?“ -- vzpamatovávala se učitelka. „Dal amnestii nekalejším lotrům. Víte, kolik jich teď chodí po ulicích?“

„A vy už jste nějakého potkaly?“ -- vzchopila se učitelka. Mládátka zavrtěla hlavou. „Ale mohly bychom.“

Učitelka si konečně rozmyslela strategii a virtuální lynčování získalo trhlinu. „A může za skleníkové plyny!“ -- ozval se další hlas. „A nepodepsal euro!“ -- přisadil si další.

„Situace se zas přiostrňuje,“ pomyslela si kytka.

„Nám se vrátila domů půlka rodiny, u nás se slaví,“ přidalo se další děvčátko. A celá třída se bouřlivě rozesmála.

Kytka se řehonila s nimi. A její oplégři o ní říkají: *„Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.“*

Petr ŠTASTNÝ (69) **HAPPY END**

Někdo by řekl, že tenkrát, nějaké desetiletí zpět, byly ty pravé zlaté časy, ve kterých dominovala zlatá mládež. O politiku se tehdy -- stejně jako dnes -- jen málokdo zajímal. Jako dnes i tehdy platilo, že „my dole“ stejně nic nezměníme. Pozornost směřovala spíše k radovánkám, kterých tehdejší Chomutov hojně nabízel. Různých hospůdek, hospod, šenků -- ale také vináren, kaváren a barů bylo více jak dost. Pěšky se vyšláplo nahoru na Partyzán a na „čaje o páté“ -- kterým se přezdívalo „dětský ples“ -- se chodívalo do „Švermáku“ na náměstí. Omladina se scházívávala v barovém klubu „U divocha“ -- předělaném protiatomovém krytu ve středu města. Populární byl také „Sklípek“ pod městským divadlem. Šikovně stranou. Tehdejší „zlatá“ mládež tam obvykle v pozdních hodinách zaskakovala na poslední skleničku -- a pak rychle domů. Ráno se, bohužel, muselo buď do školy nebo do práce.

Hrdina našeho příběhu byl jedním z nich. Přezdívalo se mu „Placka“. Měl poněkud zvláštní účes, který na první pohled vypadal, jako by měl na hlavě placku! Ve sklípku bývala, krom dobrých nápojů, také dobrá atmosféra a občas vypukly i nečekané legrace. Placka býval častým terčem všelijakých šprýmů, zejména proto, že mírně společensky unaven, míval ten zlozvyk, že u stolu usínal. Býval to začasto důsledek toho, že to přehnal s nápojem, o kterém se tradovalo, že jej tehdejší personál načerno a pokoutně kupoval. Dokonce se tradovalo, že z toho lze i oslepnout. Placka na to však příliš nedbal a nakonec se domů vždy dostal, aby narychlo dohnal spánek, neboť za pár hodin poté již musel být ve vlaku do Litvínova, kde coby svářeč potrubí pracoval. S několika kamarády takto dojížděli den co den. Býval však obvykle jediným, kdo nevyspalý, unavený a ne zcela střízlivý, vždy spoléhal na to, že ho nějaká dobrá duše včas probudí: „Litvínov, vystupovat!“

Koho to vše, co bude následovně popsáno, tehdy napadlo, se již asi nikdy nedozvíme. Jisté však je, že Plackovi kumpáni z "mokré čtvrti" a zároveň jeho pravidelní spouštěcí se totiž domluvili mezi sebou a personálem Sklípku, že mu konečně a jednou pro vždy za to jeho usínání dají „za vyučenou“ a vymysleli na něj drsný kanadský žertík. Počkali si až ve „Sklípku“ u stolu Placka opět usnul, v restauraci zhasli světlo, nastala tma jako v pytli a do toho -- dle domluvy -- někdo co nejhlasitěji zvolal: „Litvínov, vystupovat!“

Co následovalo po té, by se asi vymklo i té nejbujnější fantazií. Placka automaticky vyskočil, porazil stůl a vrazil do stěny. Tma byla tak černá, že by se dala krájet, a on na něco takového nebyl vůbec připraven. Nechápal co se děje -- a jak nám pak mnohem později přiznal -- byl si ve vši hrůze zcela jist, že oslepl! A bylo mu také ihned i jasné, jak a z čeho. Každá vteřina se mu

měníla do nekonečného času děsu a hrůzy. Naprosto ho ovládla panika a v slzách hystericky křičel do tmy a žadonil o pomoc... Byly to sice jen vteřiny, ale pro něj nekonečné peklo. Již se nikdy nedozvíme, kdo z té skupinky drsných žertýřů dostal ten geniální nápad, že na Placku zvolal: „Vyber si -- buď denaturák nebo oči!“ a Placka slíbil všechno...

Má tento příběh „happy-end“? Ano. Nemyslí se tím to, že by se Placka snad uchýlil do kláštera, ale traduje se, že se zcela změnil k dobrému... A také že ho od té doby již nikdo s alkoholem nezastihl. Placka prý je na ten příběh docela hrdý a rád se o něj podělí. Je v tom krom poučení, také dávka humoru. Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.

Věra NĚMEČKOVÁ (65)

Kdo se bojí, nesmí do lesa

Jedeme na houby, volá můj muž. Ale vždyť už je 17 hodin. Já vím, ale je po dešti, přšelo dva dny a tak určitě něco najdeme. Nešlo než souhlasit.

Šla jsem pro košíčky a muž pro gumáky a už sedíme v autě. Jedeme za hory a doly, úplně tam, kde jsem ještě nebyla. Už jedeme kolem lesa, cesta končí u křovin. Tady by to mělo někde být. Tady? Vždyť je zde samé křoví. Ano, ale kus dál v lese se jde do kopce a tam je to místo, odkud jsem loni přinesl ty krásné bílé hříby. Až odtud? Ano, byl jsem tady s Pištou, tedy se Štefanem. A to je znalec hub!

Já tam ale s tebou nepůjdu, počkám raději tady. Dobře, za půl hodiny budu zpět. Jen aby to nebylo déle! Neboj, stihnu to. Během chvilky muž zmizel v lese. Trochu mne zamrazilo, ale je tady přece auto, kdyby něco, a to mne uklidnilo. Ovšem rychle jsem procitla, vždyť nemám klíče. Pepa mi je tady nenechal a to mne rozhodilo.

V tu chvíli byl můj klid ta tam. Zalitovala jsem, že nejsem s ním. Široko daleko nikde nikdo, jen já a můj narůstající strach. Buď v klidu, nic se přeci neděje, raději jdi hledat houby! Hledám, ale nic nevidím. Půlhodina je už dávno pryč a Pepča nikde. Jen ve mně dřímá nějaká intuice a já nevím proč.

V tom jsem zahlédla pohnout se křoví přímo přede mnou. Hrůzou jsem začala křičet. Z křoví vyletěl obrovský divočák, minoucí mne pár metrů. Nevím, kdo koho se lekl více. On letěl nalevo a já napravo k autu, zoufale volajíc svého Pepču o pomoc. Asi mne zaslechl, neboť se řítí z kopce dolů, přitom poztrácel plno těch krásných bílých hříbů. Když mne viděl neporaněnou, ale k smrti vyděšenou, sedící u auta a vyslechnuvší, co se mi přihodilo, začal se smát na celé kolo. Divočák už byl dávno pryč, ale já se třásla strachy až domů.

Ještě dnes, když tu historku vypráví, se může potřhat smíchy.

SEZNAM AUTORŮ

Eva Čapková
Aneta Čermáková
Babeta Dlouhá
Nikola Drapáková
Jakub Fiala
Marie Formanová
Irena Hanousková
Jaroslav Hamouz
Martina Heroldová
Jiří Holeček
Kristýna Jebavá
Barbora Joštová
Jana Kandrová
Eliška Klímová
Eliška Konrádová
Pavčina Koubková
Rudolf Koutenský
Jindřich Kraus
Denisa Krausová
Zdeněk Kučera
Květa Kudláčková
Jiří Mališ
Petr Moschner
Michaela Němcová
Věra Němečková
Marcela Nezdařilová
Dominika Oláhová
Tereza Plodková
Jana Podlisková
Pavla Ryjáčková
Libor Řezníček
Josef Sedláček
Kateřina Selingrová
Monika Stachová
Erik Šteigr
Eva Šamšulová
Ludmila Šimůnková
Petr Šťastný
Jan Tichý
Ivana Vagačová
Zuzana Vávrová
Marcela Zálohová
Lucie Zušťáková

Práce hodnotila porota ve složení:

Zdeněk **HEJNA** (předseda), Marie **LAURINOVÁ**, Blanka **LEGNEROVÁ**, Renata **ŠINDELÁŘOVÁ**, Ota **SCHNEPP**

Koordinátorka soutěže: **Zdeňka DOLEŽALOVÁ**

Almanach literární soutěže Chomutovský kalamář 2013

Pořadatelé soutěže:

Dům dětí a mládeže Chomutov
Týdeník Nástup - Noviny Chomutovska, spol. s r. o.
Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov
Statutární město Chomutov

Vydala redakce týdeníku Nástup

Náměstí 1. máje 91

430 01 Chomutov

Tel., fax: 474 651 407

E-mail: redakce@nastup.cz

www.nastup.cz

Odpovědná redaktorka: **Marie MOJZÍKOVÁ**

Grafická úprava a tisk: Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov

Web soutěže: www.nastup.cz/kalamar

E-mail soutěže: chomutovsky.kalamar@centrum.cz